ሓዳስ ኤርትራ

መበል 35 ዓመት ቁ.158 | ረቡዕ 4 መጋቢት 2026 | ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 3 ኢትዮጵያ፡ ናይ ሰለስተ ሽሕ ዓመት ዕድመ ዘይብላ ሃገር

ገጽ 4 ኣገባብ ኣሰራርሓ ኣብ ፍርጅና ዝርከቡ መዘሓሓሊ ጋዛት

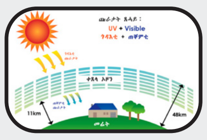

ገጽ 5 ዋና ኣለዎ’ ቲ ባሕሪ

ገጽ 9 ቆፎኺ/ ዩ ውሽጠይ

ገጽ 11 ቀይሕ-ባሕሪን ዘራእትን ዋሪትን ናብ ፍርቂ ፍጻመ ሓሊፈን

ዓሰብ - ኣዛዚ ፖሊስ ኤርትራ ኣብ ሕግን ስነ-ምግባርን ዘተኰረ ሰሚናር ኣካየዱ

ኣዛዚ ፖሊስ ኤርትራ ኮሎኔል መሓሪ ጸጋይ፡ ብ27 ለካቲት ኣብ ከተማ ዓሰብ፡ ኣብ ሕግን ስነ-ምግባርን ዘዘኰረ ሰሚናር ንልዕሊ 500 መንእሰያት ሰራሕተኛታት ኣካየዱ።

እቲ ብቐንዱ ኣብ እሩም ስነ-ምግባር ከምኡ’ውን ኣገዳስነት ሕግን ዓይነታቱን ዘተኰረ ሰሚናር፡ ገበናትን ሓደጋታትን ብንቕሓትን ዕዙዝ ተሳትፎን ብምግታእ፡ ሰላም ንምዕቃብን ብሉጽ ሕብረተሰባዊ ክብረታት ንምውርራስን ዝዕለመ’ዩ ነይሩ።

ኮሎኔል መሓሪ ኣብዒሎ፡ ኤርትራ ሰላማን ቅሳነትን ዓቂባ ዘላ፡ ሳላ’ቲ ገበን ዘጽይን ጭዋ ኤርትራዊ ባህሊ ከምዝኾነ ብምጥቃስ፡ እዚ ብሉጽ ባህሊ ክዕቀብን ክውረስን ስለዝግባእ፡ ብወሃደት ምስራሕ ከምዝድሊ ኣገንዘቡ።

ሕጊ ዘይምፍላጥ ካብ ተሓታትነት ስለዘይድሕን፡ ገበናውን ሲቪላውን ሕግታት ኤርትራ ብዋዕሉ ምፍላጥን ምትግባርን ከምዝድሊ ብምግላጽ፡ ግዜ ካብ ዘባኽን ባህሊ ካብ ዝብርዝን ንገበን ኣብ ዘተባብዕ ባህሪያትን ትሕዝቶታትን ክጥንቀቑ፡ ገበናትን ገበነኛታትን ንምቅላዕ ድማ ንቑሕ ተሳትፎ ክህልዎም ተላበዩ።

ኣዛዚ ፖሊስ ኤርትራ ኮሎኔል መሓሪ ጸጋይ ኣብ መወዳእታ፡ መንእሰያት ሰራሕተኛታት ኣብ ስርሖም፡ ከምኡ’ውን ኣብ ስራሕ ወጻኢ ንሕብረተሰቦም ንኣሽቱ ወለዶታትን ኣርኣያ ክኾኑ ተማሕጺኖም።

ተሳተፍቲ ብወገኖም፡ ፖሊስ ምስ ህዝቡን መንእሰያትን ዘካይዶ ርክብ፡ ኣፍልጦኦም ኣብ ሕጊ ዘዕቢ ብምዃኑ፡ ቀጻልነት ክህልዎ ኣዘኻኺሮም።

መስርሕ ህንጸት ኮማዊ ሆስፒታል ሃይኮታ ክቀላጠፍ፡ ጻውዒት ቀረበ

ኣብ ንኡስ ዞባ ሃይኮታ ዝዋደድ ዘሎ ኮማዊ ሆስፒታል፡ ተሪፍዎ ዘሎ ህንጻዊ ስራሓት ብዝቐልጠፈ ተዛዚሙ ኣገልግሎት ዝህበሉ ኩነታት ክፍጠር፡ ነበርትን ሰብሞያ ጥዕናን ጸዊዖም።

ሓላፊ ማእከል ጥዕና ሃይኮታ ነርስ ዓብዱላሂ ሁመድ፡ ሚኒስትሪ ጥዕና ኣብ’ቲ ከባቢ ዝሎ ቁጽሪ ተገልገልቲ ኣብ ግምት ብምእታው፡ ኮማዊ ሆስፒታል ክዋደድ ምውሳኑ ዝምስጋን’ኳ እንተኾነ፡ ህንጻዊ ስራሓቱ ምሉእ ብምሉእ ኪይተዛዘመ ብምቑራጹ፡ ተገልገልቲ ንዝለዓለ ሕክምና ናብ ተሰነይን ባረንቱን ይለኣኹ ምህላዎም፡ እዚ ድማ ኣብ’ተን ትካላት ጥዕና ጸቕጢ ይፈጥር ከምዘሎ ኣረዲኦም።

ኣብ ንኡስ ዞባ ሃይኮታ ሰለስተ መደብራትን ሓንቲ ማእከል ጥዕናን ከምዘለዋ ዝጠቐሰ ነርስ ዓብዱላሂ ብተወሳኺ፡ ምስ ዝዓበ ዘሎ ንቕሓትን ዝርአ ክብደት ጥዕናዊ ጸገማትን፡ ቁጽሪ ንዝለዓለ ሕክምናዊ ረዲኤት ዝለኣኹ ሕሙማትን ብመጥባሕቲ ዝሓርሳ ነፍሰ ጾራትን ይወሰኽ ብምህላዉ፡ እቲ ኮማዊ ሆስፒታል ብዝቐልጠፈ ኣገልግሎት ንኽጅምር፡ ዝምልከቶም ኣካላት ስጉምቲ ክወስዱ ኣተሓሳሰቡ።

ነበርቲ ብወገኖም፡ ብሰንኪ ምድንጓይ ህንጻዊ ስራሓት ናይ’ቲ ሆስፒታል፡ ዝለዓለ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ንምርካብ ዘሕልፍዎ ዘለዉ ሃልኪ ኣብ ግምት ኣትዩ፡ እቲ መስርሕ ክቀላጠፍ ተላብዮም።

ጨ/ኣ/ዞባዊ ቁጽጽር ዞባ ማእከል፡ ብቕዓት ሕርሻዊ ምህርቲ ንምርግጋጽ ይሰርሕ ኣሎ

ጨንፈር ኣገልግሎት ዞባዊ ቁጽጽር ዞባ ማእከል፡ ኣብ ምርግጋጽ ብቕዓትን ድሕነትን ሕርሻዊ ምህርቲ ኣተኲሩ ይሰርሕ ከምዘሎ፡ ሓላፊ ናይ’ቲ ጨንፈር ኣቶ የውሃንስ ገብረወልድ ሓቢሩ።

እቲ ጨንፈር፡ ብመሰረት ኣብ 2022 ዝወጸ ንውሽባ ብቑሊ ዝምልከት ኣዋጅ፣ ጸጥን ውጽኢት ጸጥን ዘምስራሓ ትካላት ከማልእኦ ዘለወን ደረጃታት ንምውሳን ዝወጸ ሕጋጋት፣ ከምኡ’ውን ንኣተሓሕዛ፡ ኣጠቓቕማ፡ ኣተዓቓቕባን ኣወጋግዳን ጸረ-ባልዕ ንምውሳን ዝወጸ ሕጋዊ ምልክታ፡ ዕቱብ ቁጽጽራዊ ስርሓት የካይድ ከምዘሎ ገሊጹ።

ኣብ 2025 ኣብ 4 ንኡሳን ዞባታት ኣብ ዝርከባ 23 ዓድታት፡ 112 ሓረስቶት ዝተሳተፍዎ መደብ ምብዛሕ ምሩጽ ኣዝርእቲ ኣእካል ኣብ ልዕሊ 70 ሄክታር ክካየድ ከሎ፡ ካብ ምምራጽ ግራት ክሳብ ምህርቲ ናብ መኽዘን ዝኣትወሉ ብዝተገብረ ቁጽጽራዊ ስርሓት፡ እቲ ኣብ ኣስታት 46 ሄክታር ዝለምዐ ጥራይ ቅቡል ኮይኑ ከምዝተረኽበ፡ ኣቶ የውሃንስ ኣፍሊጡ።

ንምብዛሕ ምሩጽ ዘርኢ ድንሽ ኣመልኪቱ ድማ፡ 18 ሓረስቶት ዝሳተፉ ፈተነ ኣብ ኣስታት 9 ሄክታር ንምክያድ ካብ ዝተዓደለ ልዕሊ 113 ኩንታል ቀዳማይ ወለዶ ዓሌት ኤለክትራ፡ 949 ኩንታል ምሩጽ ዘርኢ ከምዝተኣከበ ሓቢሩ።

ኣቶ የውሃንስ ወሲኹ፡ ካብ ንኡስ ዞባ ዓዲ-ቐይሕ ዝመጸ ብቕዓቱ ዝተረጋገጸ ልዕሊ 280 ኩንታል ካልኣይ ወለዶ ዓሌት ኤለክትራ’ውን፡ ኣብ ሳልሳይ ወቕቲ ናይ 2025 ን322 ሓረስቶት ከምዝተዓደለ፣ ግቡእ መስርሕ ቁጽጽር ሓሊፉ ድማ ኣብ መኽዘን ከምዝተኣከበ ገሊጹ።

ብዘይካ’ዚ፡ ብውልቂ ኣብ ዝውንና ጸጥን ስጋን ውጽኢቱን ዘምስርሓ 14 ትካላት ብዝተገብረ ቁጽጽራዊ ስራሕ፡ ናይ ንጽህናን ብቕዓትን ጉድለት ንዝተረኽበን ናይ ጽሑፍ መጠንቀቕታ ከምዝተዋህበ ብምብራህ፡ ሓረስቶት ምንጮምን ብቕዓቶምን ዘይተረጋገጸ መድሃኒታት ካብ ምጥቃም ክቑጠቡ መኺሩ።

ዜና

መደበር ጥዕና ትንሸኣይ፡ ከጋጥም ዝጸንሐ ጸቕጢ ኣብ ምቕላል ልዑል ኣስተዋጽኦ ከምዘለዋ ተገሊጹ

ኣብ መደበር ጥዕና ትንሸኣይ ዝወሃብ ዘሎ መሰረታዊ ሕክምናዊ ኣገልግሎት፡ ኣብ ማእከል ጥዕና መንሱራ ከጋጥም ዝጸንሐ ጻዕቂ ተገልጋልትን ጸቕጢ ስራሕን ኣብ ምቕላል ልዑል ኣስተዋጽኦ ከምዘለዎ ተገሊጹ።

ሓላፊ መደበር ጥዕና ትንሸኣይ ነርስ ኣማኑኤል ተወልደ ንኤሪና ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ፡ ኣገልግሎታት ቀዳማይ ረዳኤት፡ ክንክን ነፍሰጾራት፡ ክታብትን ክንክን ህጻናትን፡ ኣገልግሎት ሕርሲ፡ ወለንታዊ መርመራን ካልእን ከምዝወሃብ ብምጥቃስ፡ እዚ ንቁጽሪ ናይቶም ናብ ማእከል ጥዕና መንሱራን ካልኦት ትካላት ጥዕናን ዝለኣኹ ዝነበሩ ተገልገልቲ ከምዝጐደሎ ኣረዲኡ።

ኣብ'ታ መደበር ጥዕና ዘጋጥም ሕጽረት ንምምላእ፡ ብደረጃ ከም ኣብ ዝሓለፈ ሰለስተ ዓመታት ብዝተወሰደ ተበግሶ፡ ንመጸበዩ ነፍሰጾራትን ኣገልግሎት ኣምቡላንስን ዝውዕል ኣስታት 350 ሽሕ ናቕፋ ገንዘባዊ ኣበርክቶ ከምእተገብረ ብምጥቃስ፡ ሞያዊ ዓቕሚ-ሰብን ላቦራቶሪን ቀላሒታ ክግበረሉ ኣዘኻኺሩ።

ነበርቲ ብወገኖም፡ ኣብ ማእከል ዓዶም ብቐረባ ዝግልገሉሉ ባይታ ምርካቦም ካብ ሃልኪ፡ ግዜን ጉልበትን ከምዝናገፎም ብምጥቃስ፡ ዝነበሩሉ ኩነታት ካብ ማእከል ጥዕና መንሱራ ራሕቂ ስለዘለዎ፡ ዝወሃብ ዘሎ ሕክምናዊ ኣገልግሎት ዝያዳ ክሰፍሕን ክምዕብልን ተላብዮም።

ብዘይካዚ፡ ኣብ ንኡስ ዞባ መንሱራ፡ ነበርቲ ምግራሕን ትንሸኣይን ሕጽረት መማሃሪ ክፍልታት ንምቕላል፡ ገንዘቦምን ጉልበቶምን ኣወፊዮም ተበግሶ ወሲዶም ተወሰኽቲ ክፍልታት ይሃንጹ'ለዉ።

ኣመሓዳሪ ምምሕዳር ከባቢ ትንሸኣይ ኣቶ የውሃንስ እያሱ ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ፡ ምስ ምውሳኽ ቁጽሪ ተመሃሮ፡ ብፍላይ ኣብ መባእታን ማእከላይን ደረጃ ጸበብ ክፍልታት ብምኽንያቱ፡ ህዝቢ ልዕሊ 2 ሚልዮን ናቕፋ ገንዘባውን ጉልበታውን ኣበርክቶ ብምግባር ይሃንጽ ከምዘሎ ኣረዲኡ።

ርእሰ-መምህራን መባእታን ማእከላይን ደረጃ ኣብያተ-ትምህርቲ ምግራሕን ትንሸኣይን ብወገኖም፡ ሳላ'ቲ ዝተወሰደ ተበግሶ ብጠቕላላ 5 መማሃሪ ክፍልታት ይሰርሑ ከምዘለዉ ብምሕባር፡ ኣብ መስርሕ ምምሃርን ምስትምሃርን እወታዊ ጽልዋ ከምዝህልዎ ዘለዎም እምነት ገሊጾም።

ኣባላት ኮሚቴ ህንጻት ተወሰኽቲ መማሃሪ ክፍልታት ድማ፡ ብመንግስቲ ንዝተዋደደ ትካላት ማሕበራዊ ኣገልግሎት ዝገደሎ ማለእታ ቀጻልነቱ ምውሓስ ሓላፍነት ተጠቂምካ ስለዝኾነ ተበግሶ ከምእተወሰደ ብምግላጽ፡ ንኣበርክቶ ህዝቢ ኣማስጊኖም።

ትካል ሰብ-ሰርሓ መሓውር ዓሬርብ፡ ጠለባት ሰንኩላን ንምምላእ ይሰርሕ ኣሎ

ስእሊ. ሳሙኤል ንጉሰ

ኣኪያዲ ስራሕ ትካል ሰብ-ሰርሓ መሓውር ዓሬርብ፡ ጠለባት ሰንኩላን ንምምላእ ይሰርሕ ከምዘሎ ገሊጹ።

ኣቶ ጃብር ሑመድ ንኤሪና ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ፡ እቲ ትካል ብ1979 ኣርባዕተ ኣባላት ኣብ ወጻኢ ብክልሰ-ሓሳብን ግብርን ድሕሪ ምስልጣን ኣብ 1987 ኣብ ዓሬርብ ከምእተመስረተ፣ ድሕሪ ናጽነት ድማ ፈለማ ካብ 1992 ኣብ ማይተመናይ ንጥፈታቱ ክቕጽል ድሕሪ ምጽናሕ፡ ኣብ 2004 ዘመናዊ መሳርሒታት ብምዕጣቕ ናብ'ዚ ሕጂ ተደኲኑሉ ዝርከብ ዓዲ-ጓዕዳድ ብምግዓዝ ንጥፈታቱ ኣብ ምስልሳል ከምዝርከብ ገሊጹ።

ኣብ'ቲ ትካል፡ ኣብያተ-ዕዮ ሰብ-ሰርሓ መሓውር፡ ደገፍ ኣካላት፡ መራኸብን ዓረብያ ሰንከላንን፡ ከምኡ'ውን ቤት-ዕዮ ንመነቓቕሒ ቁልዑ ዘገልግል ንዋት ከምዝርከብ፡ ኣብ መጻኢ ድማ ዘመናዊ መሳርሒታት ብምትእትታው ንሰንኩላን ዘገልግል ሞተር ብሽክለታ ንምፍራይ መደብ ከምዘሎ ኣብሪሁ።

ሞያዊ ዓቕሚ ኣባላት ንምዕባይ ስልጠናታት ከምዝውደብ ዝጠቐሰ ኣቶ ጃብር፡ ምስ ሚኒስትሪ ትምህርቲ ብምርድዳእ፡ ብደረጃ ሰርትፊኬት ከምዝሰልጠነ፣ ኣብ መጻኢ ድማ ናብ ደረጃ ዲፕሎማ ንምዕባዩ ከምዝሰራሕ ኣነጺሩ።

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ምክትል ኣሰናዳኢ

ዓብደልቃድር ኣሕመድ

ቍ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል

ተስፋኣለም የማነ

ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር

ቍ.ስ 201820 (250)

ፋክስ. 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247

ለይ-ኣውት

ፍርቱና ኤፍሬም ትንሱእ ፍስሃየ

ሳምራዊት ሃብተ ሰሎሜ ኣፈወርቂ

ፋጥና ኣድም

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቍ.ስ.113395-07588045

ምልክታ

ቍ.ስ 125013 - ቍ.ሳ.ጶ. 1284

ደቡብ - ንተመሃሮ ማእከላይ ደረጃ ሸልማት ዒንደማሶ ተዓዲሉ

ኣብ ዞባ ደቡብ፡ ኣብ ሃገራዊ መልቀቒ ፈተና 8ይ ክፍሊ ካብ 80 ሚእታዊት ንላዕሊ ዝዓመጹ 48.6 ሚእታዊት ደቂኣንስትዮ ዝርከብኦም 1203 ብሉጻት ተመሃሮ፡ ሸልማት ዒንደማሶ ተዓዲሎም።

“ዕጥቅና ፍልጠት፡ ዕላማና ልምዓት” ብዝብል ቴማ ብ27 ለካቲት ኣብ ስታድዮም ከተማ መንደፈራ ኣብ ዝተኻየደ ስነ-ስርዓት መበል 11 ዙርያ ምሽላም፡ ንኡስ ዞባ መንደፈራ 235፡ ንኡስ ዞባ ደቀምሓረ 223፡ ንኡስ ዞባ ዓዲ-ኳላ ድማ 170 ተመሃሮ ብምስታፍ ካብ ቀዳማይ ክሳብ ሳልሳይ ክሰርዓ ከለዋ፡ 124 ተመሃሮኣ ዝተሸለሙ ቤት-ትምህርቲ ማእከላይ ደረጃ ደባርዋ ድማ ንብሉጽ ቤት-ትምህርቲ ብምኻን ቀዳመይቲ ወጺኣ።

ሓላፊ ጨንፈር ሃማመተኤ ዞባ ደቡብ ኣቶ ግርማይ ገብሩ ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ ማሕበር ንብሉጻት ተመሃሮ ብምትብባዕ ኣብ ብቕዓትን ተወዳዳርነትን ትምህርቲ ልዑል ጠመተ ገይሩ ይሰርሕ ከምዘሎ ብምጥቃስ፡ ምስጠር ዓወት ተመሃሮ - ውልቃዊ ጻዕሪ፡ ግቡእ ምክትታልን ናብዮትን ወለዲ፡ ከምኡ'ውን ተራ መምህራን ስለዝኾኑ፡ ንኹሎም የሕንኡ ገሊጹ።

ሓላፊ ጨንፈር ትምህርቲ መምህር ህብትዝጊ ኪዳነ ድማ፡ ሸልማት ዒንደማሶ ኣብ ተመሃሮ ፍናንን ድፍኢትን ፈጢሩ ንዝበለጸ ዓወት ክጽዕሩ ሓጋዚ ከምዝኾነ ብምጥቃስ፡ ተመሃሮ ብዝመዝገብዎ ዓወት ከይተዛዘዩ ንዝበለጸ መጻኢ ክሰርሑ ኣተሓሳሲቡ።

ኣመሓዳሪ ዞባ ደቡብ ኣቶ ሃብተኣብ ተስፋጽዮን ብወገኑ፡ ተመሃሮ ኣመዝጊቦሞ ዘለዉ ዓወት ከም መንጠሪ ባይታ ንዝበረኸ መድረኽ ተጠቒሞም ኣበርቲዖም ክሰርሑ፣ ወለድን መምህራንን ድማ ዝያዳ ከተባብዕዎም ተማሕጺኑ።

ብምትሕብባር ሚኒስትሪ ትምህርትን ሃማመተኤን ኣብ 2014 ዝፈለመ ዞባዊ ሸልማት ዒንደማሶ፡ ኣብ 11 ዙራት ን4,667 ተመሃሮ ተዓዲሉ'ሎ።

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት	መደብ
12:00	ሃገራዊ መዝሙር
12:02	መደብ ጽባቐ
12:30	ዜና (ትግርኛ)
12:50	ዜና ስፖርት
12:55	ተኸኢ. ንሳይት
13:30	ዜና (ዓረብ)
13:45	ተራብ
14:25	ቀስተ ድሕነት
14:50	ሃብቲ ባሕሪ
15:20	ህርመት
16:25	ካብ ዞባታት
17:00	ዜና (ትግርኛ)
17:15	ድረፌ
17:30	ዜና (ዓረብ)
17:45	መደብ ማእገር
20:00	ዜና (ትግረ)
20:15	መልሲ ኣብ ማስመር
21:00	ዜና (ትግርኛ)
21:25	ዶክመንታሪ - ሓቅን ጽውጽዋይን ፊት ንፊት 7ይ ክፋል
22:00	ዜና (ዓረብ)
22:10	መደብ ቆላሕታ
22:30	ዜና (እንግሊዝ)

ዓለማዊ ዛዕባ ኣብ ማሕበራዊ መራኸቢታት

ታደሰ ተኽለ

ኢትዮጵያ፡ ናይ ሰለስተ ሽሕ ዓመት ዕድመ ዘይብላ ሃገር

ብኣሉላ ፍረዝጊ
RedSeaBeacon.com
13 ለካቲት, 2026

ኢትዮጵያ ናይ 3 ሽሕ ዓመት ታሪኽ ዘለዋ ሃገር ከም ዝኾነት፡ “ሓበሻ” ኣብ ጥንቲ ኣትሒዙ ንኣሽሓት ዓመታት ብሓድነት እናተሰጋገረ ዝመጸ ህዝቢ ከም ምዃኑ ብቐጻሊ ኣብ ፖለቲካዊ ወግዕታት ዝስማዕ ኣበሃህላ እዩ። እዚ ኣመጻጽኣ እዚ ከኣ ንዘለዓል ታሪኻዊ ሕጋውነት ከም መርትዖ ኮይኑ ክቐርብ ከም ዝኽእል ክግለጽ ይስማዕ። ሓይሊ ዘለዎ ትረኻ ይመስል። ኣጋጊ ታሪኽ ሓሶት ከኣ እዩ። ንቕድሚት ክንግስግስ እንድሕር ኴንና፡ እንታይነት ስልጣነን ጽውጽዋይን ኣነጺርና ክንፈልዮ ኣለና።

“ኢትዮጵያ” ዝብል መጸውዒ ናይ ሃገር ሽም ኣይነበረን

ምስ ማእከላይ ባሕሪ ኣብ ዝዳወባ ጥንታዊ ሃገራት “ኣትዮፕያ” ዝብል መጸውዒ ንፍልይቲ ሃገር ዘውሃብ ሽም ኣይነበረን። መንግስቲ ዝጽወዓሉ ሽም ኣይኮነን ነይሩ። ብዓሌት ናይ ዝቐመት መንግስቲ መጸውዒ እውን ኣይኮነን። ከም ሂሮዱትስ ዝኣመሰሉ ቀዳሞት ጸሓፍቲ ‘ኣይትዮፕስ’ ዝብል ቃል ክጥቀሙ ከለው፡ ትሕቲ ደቡባዊ ግብጺ ንዘሎ ጸሊም ሕብሪ ቈርበት ንዘለዎም ህዝቢ ከም ሓፈሻዊ መጸውዒ ይጥቀሙሉ ነይሮም። እቲ ቃል ኣብ ቛንቛ ግሪኽ ክትርጎም ከሎ “ሓረሮ ገጽ” ዘለዎ ሰብ ማለት እዩ። ኣብ ሓደ እዋን ኣብ ናይ ሎሚ ሱዳን ኣብ ዝርከብ ኑባ ዝነበረ ንግስነት ኩሽ ከመላኽት ይኽእል ነይሩ። ኣብ ካልእ ግዜ ድማ ክሳብ ህንዲ ንዘሎ ህዝቢ ከም መጸውዒ የገልግል ነይሩ። ሓንቲ ብቀጻልነት ዝቐመት ኢትዮጵያ እትብሃል ኣሃዳዊት ፖለቲካዊ ኣካል ከም ዝነበረት ዝገልጽ ቃል ግን ኣይኮነን።

ሕጂ ብበዙሓት ዝእመነሉ ነገስታት ኣኽሱም ኣብ ጥንቲ ኣትሒዞም ብወግዒ ንሃገሮም ‘ኢትዮጵያ’ ኢሎም ይጽውዕዋ ከም ዝነበሩ እዩ። ከም እዚ ሕጂ ዝንገር ዘሎ ኢትዮጵያ ዝበሃል ልኡላዊ መንግስቲ ኣብ ኣኽሱም ተተኺሉ ምንባሩን ክሳብ ሕጂ ይቕጽል ከም ዘሎን ዘረጋግጽ ታሪኽ የለን። ኣኽሱም ናይ ገዛእ ርእሳ ታሪኽ ነገስታት እትገልጸሉ ጽሑፋት ውቑር ኣእማንን ናይ ወርቂ ባጤራታትን ገዲፋ እያ።

እዚ ሎሚ ከም ወግዓዊ ሽም ኮይኑ ዝስማዕ ‘ኢትዮጵያ’ ዝብል መጸውዒ ኣብ ፈረቓ 20 ክፍለ ዘበን ብፍላይ ድሕሪ 1945 ዝረዓመ እዩ። ኣብ ዲፕሎማሲያውን ሃይማኖታውን መደረታት እትጥቀመሉ ቃል መለለዪ 3 ሽሕ ዓመት ዝጸንሐት ሃገር ገይርካ ክውሰድ የብሉን። ተለቂሕካ ናብ ርእሰኻ ዝርዓምካዮ መጸውዒ ከም መበቈላዊ ወናኒ ኴንካ ክትቀርበሉ ኣይትኽእልን።

ኣሸማት ክዙብሉ፣ መንግስታት ከኣ ይልቀሑ

ቀዳሞት ግሪኻውያን ንጂኦግራፊያዊ መግለጺ ዝተጠቐሙሉ ሽም፡ ከም መረጋገጺ ጥንታውነት ታሪኽ ሃገር ምእማን፡ ዝሓመመ ታሪኽ ክዝቕቡብ ከሎ ዝርእዮ ምልክት ገይርካ ክውሰድ ይከኣል። መራሕቲ ኢትዮጵያ ብቐጥታ ካብ እስራኤላዊ ንጉስ ሰሎሞንን ካብ ንግስቲ ምድሪ ሳባን ካብ እተወልደ ወዲ ዝወረደ ሓረግ ከም ዘለዎም ክገልጹ ከለዉ ካብ ጥንታዊ ናይ መንግስቲ ሰነዳት ዝረኸብዎ ዛንታ ኣይኮነን። ኣብ መበል 13 ክፍለ ዘበን (ብሓደ ካህን) ዝተጻሕፈ “ክብረ ነገስት” ካብ ዝተባህለ ልብ ወለዳዊ ናይ ብራና መጽሓፍ ካብ ዝተዘርግሐ ዕላል ዝተወስደ እዩ። እቲ መጽሓፍ ካብ 1270 ንደሓር ‘ሓረግ ሰሎሞናውያን ኢና’ ዝብሉ ስልጣን ንግስነት ዝግበኦም ተፈራሕቲ ቅዱሳን ዓሌት ክመስሉ ኣኽኢሉዎም እዩ።

ኣብቲ ማእከላይ ዘበን ዝበሃል መዋእል ኣብ ኤውሮጳ፡ ማእከላይ ምብራቕን ኣፍሪቃን ዝነበሩ ዙፋናዊ መንግስታት ስልጣኖም ካብ ቅዱስ ዓሌት ከም ዝወረደን ሕጋውነቶም ካልእ ክትንክፎ ከም ዘይክእልን ዝጥቀሙሉ መሳርሒ ከምዚ ዓይነት ምስ ሰነ መለኮት ዝተኣሳሰረ ሜላታት እዩ ነይሩ።

ኢትዮጵያ ዝበሃል ብዘይ ምቁራጽ ን3000 ዓመታት ዝጸንሐ መንግስቲ ወይ ብዕሊ ዝፍለጥ ፍሉይ ፖለቲካዊ ኣካል ሃልዩ ኣይፈልጥን። ኩሉ ዝፈልጦ ናይ ጥንታዊት ኣኽሱም ድሙቕ ስልጣነ ነይሩ እዩ። ኣኽሱም እናዛሕተለት ምስ መጸት ግና ኣብ ክርስትናዊ ባህሊ ዝተሰረታ ኣብ ዝገፍሕን ዝጸብብን ተቐያያሪ ግዝኣታት ዝቈማ ፖለቲካዊ ኣካላት ይድከሙና ነይረን። እዘን መንግስታት እዚኣን ግና ‘ኢትዮጵያ’ ካብ ዝበሃል 3 ሽሕ ዓመታት ብዘይ ምቁራጽ ካብ ዝጸንሐ ልኡላዊ መንነት ዝወጸ ኣይኮናን። ስልጣነ ነይሩ ዶ? ኢልና ምስ እንሓትት “እወ” ዝብል መልሲ ንረኽብ። ብዘይ ምቁራጽ ኣሽሓት ዓመታት እናተሰጋገረ ዝመጸ መንግስቲ’ኸ ኣሎ ዶ? ኣይፋሉን። ጽውጽዋይን ፖለቲካን ክደራረቡ የብሎምን።

“ሓበሻ” ዝበሃል ብቀዋሚ ዝነብር

ዘልኣለማዊ ሃገር የለን

‘ሓበሻ’ ክበሃል ከሎ ብሚልዮናት ንዝቑጸሩ ሰባት ባህላዊ መንነት ዝሁብ ክኸውን ይኽእል። ኣብ ጥንቲ እናተሰጋገረት ናይ ዝመጸት ቀዋሚ ሃገር መጸውዒ ግና ኣይኮነን። ኣብ ናይ ደቡብ ዓረብ ጥንታዊ ጽሑፍን ሰዒቡ ኣብ ዝተሰነደ እስላማዊ ጽሑፋትን ኖናቱ ትርጉም ሒዙ ይርከብ። ኣብ ከባቢ 7ይ ክፍለ ዘበን ሓበሻ ኣብ ቀይሕ ባሕሪ ምስ ዝካየድ ንግድን ዲፕሎማሲያዊ ምንቅስቓስን ብዝተተሓሓዘ እኳ እንተተዘከረ፡ ከም መለለዪ ከባቢታትን ባህልን እምበር ኣብ ሓንቲ ቀዋሚት ሃገር ናይ ዝነበረ ሓደ ዓሌት ኣየመላኽትን።

ኣብ ታሪኽ ከም ዝምዕብሉ መንነት ህዝብታት፡ ብሰደትን ብምትሕውዋስ ቋንቋታትን ምቅይያር ሃይማኖታትን ሓበሻ ዝብል ቃል ኣብ ሓደ ከባቢ ከም መለለዪ ኮይኑ ከገልግል ይኽእል። ሰለስተ ሽሕ ዓመት ብቀዋሚ ዝጸንሐት ሃገር ከም ዘላ ‘ሓበሻ’ መመሳኸሪ ቃል ኣይከውንን። ሓበሻ ናይ ሃገር ሽም ኣይኮነን። ናይ ብሄር ወይ ዓሌት ሽም ኣይኮነን። ናይ ቋንቋ ሽም እውን ኣይኮነን።

እዚ ኩሉ ክትዕ ንምንታይ ኣድለየ፧

ናይ 3 ሽሕ ዓመት ትረኻ ዝተቓወመ ኣንጻር ኢትዮጵያ መጥቃዕቲ ከም ዝኸፈተ ክሕሰብ የብሉን። ኣኽሱም ኣብ ጥንታዊ ዓለም ሓንቲ ካብ ሓያላን መንግስታት ምንባራ ዘይከሓድ እዩ። ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ ድሕሪ ኣኽሱም ተጋሂደን ንኣማኢት ዓመታት ዝጸንሓ ናይ ክርስትያናዊን ሓያሎ እስላማዊ ኢማራትን መንግስታትን ሓሊፈን እየን። ስልጣነ ቀርኒ ኣፍሪቃ ኣብ ታሪኽ ኣፍሪቃ ዝዓዘዘ ስፍራ ዝሓዘ ምዃኑ ዘይስሓት እዩ። ዕበየት ሃገር ንምግላጽ ግና ጃህራን ምግናንን ኣየድልዮን።

ቀርኒ ኣፍሪቃ ብበዙሕነት ቋንቋታት፡ ዓሌታትን ሃይማኖታትን ዝልለ ዞባ ከም ምዃኑ፡ ኩሻውያን፡ ሴማውያን ኒሎቲክን ሙስሊምን ክርስትያንን፡ ሰበኽሶግምን ቈሊታይን ዝሓቀፈ እዩ። ነዚ ኩሉ ሓደ መንነት ክትህቦ ዘይከኣል እዩ። ‘ኢትዮጵያ’ ከም ቀዋሚ ‘ሓበሻ’ ካብ ዝብል መበቈል እተደኰነት ፍልይቲ ዘልኣለማዊት ሃገር ከም ዝኾነት ዝኣምን፡ ንታሪኽ ከም ፖለቲካዊ ኣጽዋር ይጥቀመሉ ከም ዘሎ እዩ ዝቖጽር። ካብዚ ፍልይ ዝበለ ሓሳብ ወይ ትረኻ ዝቐርቡ ማዕረ እቲ ካልእ ኣብዚ ዞባ ዓሚቑ ወለዶ ዘለዎም ወገናት ክሸንብዱን ክጉስዩን ከም መሳርሒ የገልግል።

ነዊሕ ወለዶ ምዝርዛር ፍሉይ ዋንነት ሃገር ኣይህብን። ሓረግ ወለዶ ጻድቃን ምቑጻር ቀዋሚ ልኡላውነት ኣይፈጥርን። ናይ ልቓሕ ኣስማት እውን እንዳማትካ ክትምንዝዕ ኣየኽእልን።

ሓይሊ ስልጣነ ኣኽሱም ኣብ ምንታያ ነበረ፧

ብቐዓት ኣኽሱም ናብ ማእዝናት ዓለም ኣብ እትጉብኦ ርክባት፡ ፍሉይነትን ብዙሕነትን ካልኦት ኣብ ምቕባል እተጥርዮ ዝነበረት ሓይሊ ይምርኮስ። ኣብ ጥንታዊት ኣኽሱም ናይ ርሑቕ ሃገር ቋንቋ፡ ወይ ሓደስቲ ሃይማኖታት ናይ ጓና ተባሂሉ ኣይጉሰን። ሓያል ፖለቲካዊ ምቅይያራት ዝብድህ ፖሊሲታታ ከኣ ነዊሕ ግዜ ክትሰርር ኣኽኢሉዋ እዩ። ታሪኽ ኣኽሱም ህያው እምበር ብግዜ ዝደስከለ ኣይኮነን። ኢትዮጵያ ከኣ ካብዚ ታሪኽ እዚ ክትመሃር ኣለዋ። ባህሊ ጽውጽዋይ እንተገደፈቶ ክብራ ዝግፈፍ ኣይኮነን። ከም ኩለን ሃገራት ኣፍሪቃ ኣብ ዘመነ መግዛእቲ ባዕድነት ዝተደኰነት ሓዳስ ሃገር ምዃና እንተኣመነት ዝጎድላ ነገር የለን። ብኣንጻሩ እኳ ደኣ ነቲ ኣሲሩ ሒዝዋ ዘሎ ገመድ ታሪኽ ሓሶት ብምብታኽ ሓራ ክትወጽእ ትኽእል እያ። ሓቅነት ስልጣነ ከረጋግጽስ ን3 ሽሕ ዓመት ንድሕሪት ብዝተዘርግሐ ዕምቈት ክልካዕ ኣየድልዮን። ኣብቲ ዘለዎ ከምቲ ዘለዎ እኹል ስልጣነ እዩ።

መእረምታ

ብ18 ለካቲት 2026 ኣብ ‘ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ’ ዓምዲ “ዓለማዊ ዛዕባ ኣብ ማሕበራዊ መራኸቢታት” ዝወጸ፥

‘ስምምዕ ኣልጀርስ 12 ታሕሳስ 2000’ ዝብል ሓረግ ናይ ኣጸሓሕፋ ጉድለት ስለዝነበሮ፡

‘ሓፈሻዊ ስምምዕ ሰላም ኣልጀርስ 12 ታሕሳስ 2000’ ተባሂሉ ይንበብ።

ኢትዮ ኤርትራ ኮምሽን ዶብ ወሳንን ቀያድን ምንጻር ዶባት ድማ ኣብ ክንዲ (13 ሚያዝያ 2000፡) 13 ሚያዝያ 2002 ተባሂሉ ይንበብ።

ኢትዮ ኤርትራ ኮምሽን ዶብ ወሳንን ቀያድን ምስኣል ዶባት ዝብል “ብማንዛዊ ኣገባብ ምምልካት ዶባት 30 ሕዳር 2007” ተባሂሉ ይንበብ።

መዘኻኸሪ

ብዕለት 25 ለካቲት 2026 ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ኣብ ዓምዲ “ዓለማዊ ዛዕባ ኣብ ማሕበራዊ መራኸቢታት” ብምኽንያት ዓለማዊ መዓልቲ ቋንቋ ኣደ፡ ካብ መርበባት ሓበሬታ ዓለም ዘኣራረናዮ ጽሑፍ ኣውጺእና ነይርና። ‘ቈልዑ ቀንዲ ምክልኻል ብርስት ቋንቋ’ ኣብ ዝብል ኣርእስቲ ዝተጻሕፉ ዓንቀጻት፡ ኣብ መንነ ክኢላታት ስነ ልሳንን ብቋንቋ ዝግደሱ ወገናትናን ኣብ ከተማ ክትዕ ቀጂዑ ነይሩ። ኣብ ብሪጣንያ ዝርከቡ ክልተ ማናቱ ኣሕዋት ብህጻንነት ዘማዕበሉዎ ቋንቋ ክሳብ ሕጂ ይጥቀሙሉ ከም ዘለዉ፡ ሰሶ ካብ ማናቱ በይኖም ኣብ ዝውዕሉሉ ዝረዳድኡሉ ቋንቋ ከም ዝፈጥሩ ቀስ ኢሉ እናበለየ ከም ዝኸይድን ጠቒስና ነይርና። ሓዳስ ኤርትራ ምንጪ ዘይምጥቃሱ ግና፡ እቲ ሓበሬታ ልብ ወለዳዊ ዕላል ኣምሲሉዎ ክኸውን ይኽእል እዩ። ሕልኽላኽ ሕጊ ኣመዓብላ ቋንቋ ዝፈልጡ ክኢላታት ስነ ልሳን ድማ ነዚ እንተነጸግዎ ብዙሕ ዘገርም ኣይኮነን። ስራሕ ጋዜጣ ግና ፖሊሲ መንግስቲ ተኸቲሉ፥ ካብ ስነ ምግባር ዘይወጸ ብምንጪ ዝተደገፈ ሓበሬታ ምቕባል እዩ።

ብመሰረት https://www.bbc.com/future/article/20241025-do-twins-have-a-secret-language እቶም ደቂ የልደን ዝበሃሉ ኣሕዋት ክሳብ ሕጂ ይጥቀሙሉ ከም ዘለዉ ብሰፊሕ ተገሊጹ ኣሎ። ኣብቲ ናይ ቢቢሲ ዓንቀጽ ብኸምዚ ተገሊጹ ይርከብ An estimated 30-50% of twins develop a shared language or particular communication pattern that is only comprehensible to them, known as cryptophasia. The term translates directly from Greek as secret speech. ኣብ ትግል ብምእታው ‘language created by twins’ ብምፍታሽ ከኣ ኣገዳሲ ብዙሕ ሓበሬታ ክርከብ ይከኣል። ብተገዳስነት ብተሌፎን ደዊልኩም ክትእርሙና ንዘፈተንኩም ኩልኹም የቐንየልና።

ጸጋታት ባሕሪ

ኣገባብ ኣሰራርሓ ኣብ ፍሪጅና ዝርከቡ መዝሓሓሊ ጋዛት

ብኢ.ንጂ. ሳሙኤል ሰመረ

እዋኑ ሰዓት 3:00 ናይ ለይቲ ብምዃኑ፡ ኣብ'ቲ ግዜ ከቢድ ሰቕታ ዝዀብለሎ ሃዋህው እዩ ነይሩ። ኣብ ሳሎን እንትርፎ ብመስኮት ዘሕጹ ዝኣተወ ናይ ወርሒ ብርሃን ዝፈጠሮ ጸላሎት፡ ምንቅስቓስ ዝበሃል ኣይነበረን። ኣብ ክሽን ግን ጸጸኒሑ ህጡም "ዝዝዝ..." ዝብል ድምጺ ይስማዕ ነበረ። እዚ ድምጺ ነታ ደቂሳ ዝነበረት ስድራቤት ጥራይ እዩ ዝሰምዓ ዘሎ። ኣብ ውሽጢ እቲ ጸዕዳ ዝሕብሩ ሳንዱቕ ናይ'ቲ ፍሪጅ ግን ሓደ ወሳኒ ተልእኾ ተጀሚሩ ኣሎ። ኣብ'ቲ ፍሪጅ ዝሓደረ ስጋ፡ ዓሳ፡ ጸባ፡ ፍሩታታት ከምኡ'ውን ተረፍ መረፍ መግቢ፡ ኣብ ከይተበላሸወ ክዕቀቡ ዝኽእል ምቹእ ኩነታት ተቐሚጡ ኣሎ። እዚ መስርሕ እንተ ዘይህሉ ነይሩ፡ ባክተሪያ ኣብ ውሽጢ ሰዓታት ምተቐጻጸርዎ፡ እቲ መግቢ ከኣ ምተበላሸወ።

ዛንታና ብዛዕባ ሓደ ቀመማዊ ባህርይ ናይ ሓደ ኣዝሓሊ (Refrigerant) ብኢታ ኮይኑ፡ ብዓውዲ ኬሚስትሪን ቴክኒሻናትን ብ"R-134a" ዝፍለጥ እዩ። እዚ ኣዝሓሊ ብኢታ'ዚ ብሉጽ ስጉምቲ ስራሕ ኮይኑ፡ ዘየርኣን ጨና ዘይብሉን እዩ። ዘይክምኡ'ቶም ኣብ መጀመርታ መበል 20 ዘመን ዝነበሩ መርዛማት ወይ ተቓጸልቲ ዝኾኑ መዝሓሊ ጋዛት፡ R-134a ጉድኣት ዘየውርድ ከም ዝኾነ'ውን ኮይኑ እዩ ተዳልዩ። ተባራዒ ኣይኮነን። እንተነፈሰ'ውን መርዛም ብዘይምዃኑ፡ ኣብ ጥዕና ደቂሰብ ዘምጽኦ ሓደጋ የለን። ብዓቢኡ ከኣ እቶም ኣብ ሓደ እዋን ክሎሪን ኣብ ብኢታታቶም ብምንባሩ፡ ኣብ ጠፈር ንዝርከብ ካብ ጎዳኢ ጨረርታ ናይ ጸሓይ ዝከላኸለልና ኦዞን ዝቐዱ ብኢታታት ኣይኮነን።

ምናልባት ኣብ እዋን ድራር እቲ ማዕጾ ናይ ፍሪጅና ንዋዒሕ እዋን ክፉት ተገዲፉ ወይ ከኣ ውዑይ መቐት ናይ'ቲ ኣከባቢ ብማዕጾ ናይ'ታ ፍሪጅ ዘሕጹ ኣትዩ ክኸውን ይኽእል። እዚ ውሽጣዊ መቐት ካብ'ቲ ዝተወሰኑ ንላዕሊ ሓደ ዲግሪ ምስ ዝውሰኽ፡ ኣብ ውሽጢ ከባቢ ፍሪጅ ሓንቲ ንእሽቶ መቐት ኣብ ሓደ ወሰን ደረጃ ከም ዝዕቀብ እትገብር መሳርሒ "ተርሞስታት" እትብሃል ነቲ ለውጢ ኣስተብሂላ ማሽነር ኤለክትሪክ ናብ ታሕተዋይ ክፋል ዝርከብ ኮምፕረሰር (Compressor) ትልእኽ።

ፍሪጅና ካብ መንደቅ እንተ ሰሓብናዮ ኣብ ታሕቲ ጸልማት ከቢብ ቀርኒ ዘለዎ ብሓጺን ዝተሰርሐ ክርኢ ኢና። እዚ እቲ "ኮምፕረሰር" ዝበሃል ኣካል ኮይኑ፡ ኣብ ውሽጡ ንድፍኣት ዝቐጥሉ ሞተር ከምኡ'ውን ዘጊ (Piston) የጠቓልል።

እቲ ኣዝሓሊ ጋዝ ናብዚ ኮምፕረሰር ክኣቱ እንከሎ እቲ ዘጊ ኣብ ውሽጢ ሰሊንደር ንላዕልን ንታሕትን ክንቀሳቐስ ይጅምር። እሞ እቲ ትሑት ጸቕጢ ዝጸንሖ ዝነበረ ኣዝሓሊ ብኢታ R-134a ሃንደበት ተደፊኡ ይጨበጥ። እቲ ኮምፕረሰር ኣብ ዝውዳእ እዋን እዚ ብኢታ ባህሪኡ ይቕይር፡ ከም ትሑት ዓቐን ዘለዎ መቐትን ጸቕጥን ኮይኑ ይኣቱ፡ ከም ዝዓረገ ልዑል ጸቕጢ ዘለዎን ፈሳሲ መቐቱ ናብ 80 – 90 ዲግሪ ሰንቲ ግሬድ ዝዓረገ ጋዝ ኮይኑ ይወጽእ።

እዚ እቲ ዝዩዳ ጽሑ ዝሓትት ክፋል ናይ'ቲ መስርሕ እዩ። ኣብ ናይ ፍሪጅና ናይ ኤለክትሪክ ሕብብ እዉጽእ ፍሲ ወከፍ ሳንዱቕ'ዚ ምጭብባጥ ናይ ጋዝ ንኽሰርሕ እንተኽእል እዩ። ኣብዚ ክፋልዚ ዘለዎ ናይ ፍሪጅና ማዕጾ ብዘብሒ ክፍት ዕጸው ክብሉ እንተ ደኣ ኾይኑ መቐት ካብ ደገ ከም ዝኣቱ ንክበር እዚ መቐት ከኣ ኑታ ኮምፕረሰርና ዝዩዳ ከም እትሰርሕ ይገብር፣ ከም ወጽኢቱ ከኣ ዝዩዳ ሃልኪ ኢለክትሪክ ዝዩዳ ክፍሊትን ይህልወና ማለት እዩ።

ሕጂ ተፈጥሮ ቀሊል እዩ፡ መቐት ኩሉ ግዜ ዝሓለ ቦታ ይደሊ። እቲ ኮምፕረሰር ነቲ R-134a ናብ ዝቓጸለ 90°C ስለ ዘበየቶ'ቲ ኣብ ከሸና ዘሎ ኣየር ዝዩዳ ውዑይ እዩ። ካብዚ ቀጺሉ ናብ'ቲ "መዝሓሓሊ" (Condenser) ዝበሃል ካልኣይ ኣካል ይሰግር። እዚ ኸኣ ኣብ ድሕሪት ናይ ቀደም ሞዴል ፍሪጅ ወይ ኣብ ታሕተዋይ ወገን ናይ ሓደስቲ ፍሪጅ ተደኺሉ እንርእዮ ዋዕዋዕ ጸለምቲ ጥውይዋይ ዝመስለን ሻምብቆታት እዩ።

ስለምንታይ ድሕሪት ፍሪጅና ውዑይ ኮይኑ ከም ዝስማዕ ሓቢብና ኢልኩም ንሓልዩዩ እቲ ኣዝሓሊ ብኢታ R-134a በዚ መዝሓሓሊ ትብታት እናተጓዕዘ እንከሎ፡ እቲ ካብ ኮምፕረሰር ሒዝዎ ዝመጸ መቐት ብምግዳፍ እቲ ብሓጺን ዝተሰርሐ መንደቅ ይተፍኣዮ ናብ ከሸና ይሰግር መቐት ከኣ ይሰምዓና።

R-134a እቲ ዓቢዩ ዝጸንሐ መቐት እናተፋኣ ምስ ከዶ ክበሓል ይጅምር። ልክዕ ከም'ቲ ኣብ መስትያት ሸቓቕ ዝርከብ ሃፋ ተመሊሱ ናብ ነጠብጣብ ማይ ዝቕየር እቲ R-134a ጋዝ ኣብ መወዳእታ ናይ'ቲ መዝሓሓሊ ትብታት ኣብ ዝጽጋዕ እዋን ናብ ውዑይ ጋዝ ናብ ዝሓሸ ፈሳሲ ዝልወጥ። ዝቐጸለ ኣብ ዝውዳእ እዋን ዘሎ ፈሳሲ ልዑል ጸቕጢ ዘለዎ ፈሳሲ ይቕየር።

እዚ ኣዝሓሊ ብኢታ ንደገ ብምውሳድ ናብ ስራሕ ከምስስ ድልው ኮይኑ እሎ። ኣምባር ብድሕሪ መዝሓሓሊ ትብታት ናብ "መስፍሒ ቱብ" (Expansion device) ዝበሃል ሳልሳይ ኣካል ንሰግሩ ይቕጽል። እዚ መስፍሒ ቱብ ኣዝዩ ቀጢን ሻምብቆ ካብ ኑሳስ ዝተሰርሐ እዩ መጢዞንት ግዜ ወሸጣዊ ሰጋጣይ፡ ትሕቲ 1 ሚሊ ሜተር ዘለዎ ካብ ዓይኒ መርፍእ ዘይፍጥሕ ቱብ እዩ። እቲ ኮምፕረሰር "ልቢ" ናይ'ቲ ፍሪጅ እንተደኣ ኾይኑ፡ እዚ ሻምብቆ ናይ መስፍሒ ቱብ ከኣ "ኣርተሪ" ማለት እዩ።

እቲ ልዑል ጸቕጢ ዘለዎ R-134a ፈሳሲ ናብዛ ንእሽቶ መኽፈቲ ብሓይሊ ክኣቱ እንከሎ ንሰከነት ዝሃቦ ሞቐት ምፍንካርዩ ብመስፍሒ ቱብ ንምስፋሕ ዝወርዶ ዘንጸባርቕ ብጽሓት፡ ብመቐት ናይ'ቲ R-134a ካብ ልዑል ዝነበረ 35°C ናብ -26°C ይወርድ። ሕጂ እቲ ኣዝሓሊ ብኢታ ካብ'ቲ ዘቐመጥናዮ ስጋ ዓሳ ጸባ ፍሩታታትን ተረፍ መረፍ መግብን መቐት ንክወስድ ድልው ይኸውን።

ቀጺሉ ናብ'ቲ ራብዓይን ናይ መወዳእታን "መህፈፊ" (Evaporator) ዝበሃል ኣካል ይሰግር። ልክዕ ከም'ቲ ማይ ኣብ ሓዊ ምስ ሰኽትትናዮ ዝፈልሕን ናብ ሃፋ ዝቕየርን R-134a ከኣ ኣብ መቐት ናይ'ቲ ፍሪጅ ከበሒ ምስ ዝረኽብ ይፈልሕ። ሃሃልታ ኣደድልዮን እዩ ነቲ ካብ መግቢ ዝወጽእ መቐት ከም ንዲ ይጥቀመሉ። እዚ ከኣ ባህሪኡ ክቕይር ይገብሮ፡ ናብዚ መህፈፊ ከኣ ከም ፈሳሲ ኮይኑ ከም ውዑይን ትሑት ጸቕጢ ዘለዎ ጋዝ ኮይኑ ይወጽእ።

R-134a ካብ'ቲ መግብን ማሕበ ከበሒ ወጺኡ ኣሎ። ግን ጽር ተኸሚሙ እዩ ዘሎ። ስለዚ ካብ መግብና ዝወሰዶ መቐት ዝጸሃ ውዑይን ትሑት ጸቕጢ ዘለዎን ጋዝ ይኸውን። ኣብዚ እዋንዚ እቲ ኣዝሓሊ ብኢታ -10°C ክኸውን እንከሎ እቲ ከሸና ከኣ ኣብ ከባቢ 25°C እዩ ዘሎ። ስለዚ እዚ ብኢታ ሕጂ ዋዒኡ ክሰድድ እንተኽእሉ መቐት ካብ ከሸና ናብ ፍሪጅ ምውላዱ ካብ'ቲ ተሸኪምዎ ዘሎ ንምውጻእ ካብ ከሸና ዝዩዳ ውዑይ ክኸውን ኣለዎ። እዚ ንምግባር ከኣ ናብ'ቲ ልቢ ተባሂሉ ዘሎ ኮምፕረሰር ክሰደድ ኣለዎ። እቲ መስርሕ ከኣ ዑደቱ ምሉእ ኮይኑ ኣሎ ማለት እዩ። ንሱ ናይዚ ኣዝሓሊ ብኢታ ግኑ ፍሪጅ ክሰብ ዝተወሰዐ ፈጺሙ ኣይውዳእን እዩ። ንዝቐጸሉ ዓመታት R-134a ደጊሙ ክጭብጥ ክውዕይ ክዘሓልን ክፍሕን ኣዝሓሊ ዑደቱ እናዘዋወረ ክቕጽሉ እዩ።

ኣብ ፍሪጅና R-134a ምህላው ብዝንደበ ዘይቲኣ ወጽኢት ዒቢ ዓለማዊ ቅልውላው ከበሒ እዩ። ኣብ መበል 20 ክፍለ ዘመንፍሪጅታት "R-12" ዝበሃል ጋዝ ይጥቀማ ነይረን። R-12 ወጽኢታዊኢ እንተነበረ ካብ ፍሪጅና ምስ ዝፍለ ግን ናብ ጠፈር ይጓዓዝ'ሞ ነቲ ጎዳኢ ጨረርታት ጸሓይ (UV rays) ናብ ምድሪ ከይመጽእ ዝከላኸል "ኦዞን" ዝበሃል ንጣፍ ከም ክርቢት ስፍሪ ዝርከብ ቀጸላ ምስኡ ቀመማዊ ሕብረት (Chemical Reaction) ይፈጥር፡ ነቲ ኦዞን የርሕቖ፡ ከም እዚ ኣብ እዋን ብኢታታት ከም ኣሰድ ከይኖም ኦዞን ኣያጽድዎ። ኣብ ልዕሊ ኣንታርክቲካ ዓቢ ነኻል ፈጠርዎ እዮም። እዚ ከኣ ኣዕናዊ ደረጃ መሻዕቆ ቀጸላትን ምፍራስ ስነ-ህይወትን ከስዕብ ይኽእል።

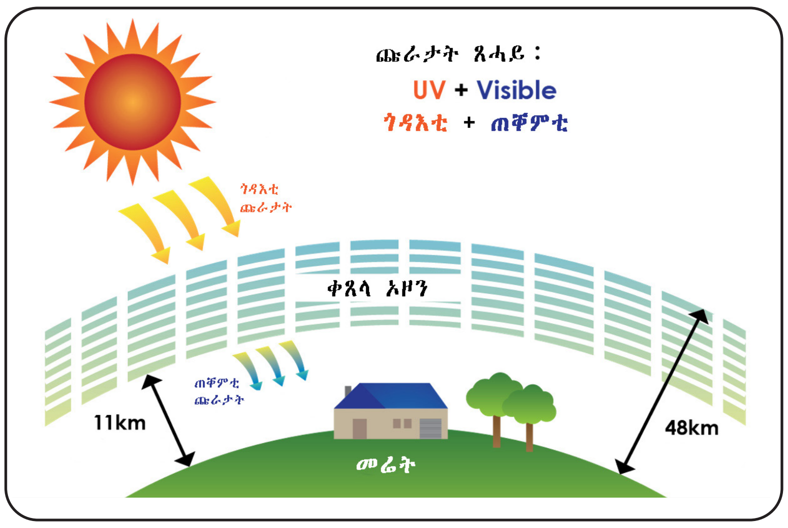

ቀጸላ ኦዞን

ከም መልሲ ናይዚ ከኣ ኤርትራ እንተርከብ 193 ሃገራት ኣብ 1987 ዝተኸተሎ ስምምዕ "ሞንትሪያል ፕሮቶኮል" ዝተሰምየR-12 ንምፍኻኽ ዝተገብረ ታሪኻዊ ስምምዕ በዐቅዱ ፈሪመን 3800 ኪሎ ሜተር ተዓዚዛ እንሰዶ ካርቦን ዳይኦክሳይድ CO2ን ማለት እዩ።

እዚ ከቢድዩ ጸገም ንምፍታሕ ኩሉ ዓለም ኣብ 2016 ኣብ ኪጋሊ ሩዋንዳ ብዝለምለሽ ደረጃ R-134a ክንድል ዝሕዝ ስምምዕ ተፈሪሞም። እዚ ታሪኻዊ ስምምዕ ምዕባለታት ሃገራት ምፍራይን ኣጠቓቕማን R-134a ደረጃ ብደረጃ ምጉዳል ክጅምራ ኣዘዘ።

ናብ 2026 ኣብ እንገግሙ ዘለና እዋን ኣደላይነት R-134a ኣብ መወዳእታኡ ይበጽሕ ኣሎ። ኣብ ድሕሪት ፍሪጅ ወሰኑ ሓደስቲ ዝፈርያ ዘለዋ ፍሪጅታት ሓደሽ ምልክት ይርአ ኣሎ። እዚ ከኣ "R-600a" ዝበሃል እዩ። እዚ ሓደሽ ግንስ ክሽ R-600a (Isobutane) ተፈጥሮኣዊ ጋዝ እዩ።

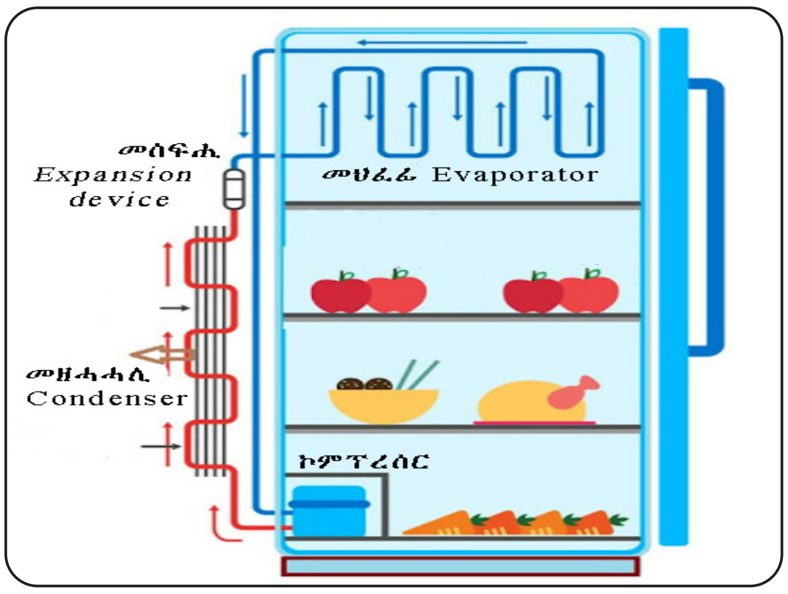

ኣገባብ መስርሕ ፍሪጅ

እዋኑ፡ መጎንደሳት ከኣ መርዛም ዘይኮኑ ዘይቃጸላን ንኦዞን ዘርቅቐን ሞለኪል የድልየም ነይሩ። ኣብ 1994 ከኣ R-134a ከም መተካእታ ኮይኑ ተግዚኡ። እዚ ጋዝ ናይ ኦዞን ምርቃቕ ዓቕሙ ዜሮ ኮይኑ፡ ነቲ በዐም ጉዳእቲ ጋዛት ዝረቐቐ ኦዞንውን ክምለስ ኣኽኢሉን ንመሬት ካብ ኣዕናዊ ደረጃታት ጨረርታ ኣድሒንዎን እዩ።

ይኹን እምበር ዓወት R-134a ንሓጺር እዋን እዩ ነይሩ። ተመራመርቲ ሰፋልጡ ኣብ መወዳእታ ንኦዞንኳ እንተ ኣድሓኑ ንዓለማዊ ዋዒ ግን ሓያል ኣበርክቶ ከም ዝነበሮ ተገንዚቦ። ኣብ ገዛ እትርከብ ፍሪጅ ዝሓዘቶ መጠን R-134a ጋዝ ብምትንፋሱ ዝፈጥሮ ዓቕሚ ካብ 150 ግራም እዩ። እዚ ሄሉ ኣብ ዓለማዊ ዋዒ ዘምጽኦ ጽልዋ ግን ሓንቲ መኪና 600a (Isobutane) ተፈጥሮኣዊ ጋዝ እዩ። R-134a ኣብ ዓቕሚ ምውሳኽ ዓለማዊ ዋዒ (Global warming potential) ዘለዎ ጽልዋ 1430 ክኸውን እንከሎ R-600a ግን 3 ጥራይ እዩ ዘለዎ።

ክንዮ ረብሓታት ከሊማ R-600a ካብ R-134a ዝሓሸ ኣማሪጺ'ውን እዩ። ውሑድ ሓይሊ ኤለክትሪክ እናተጠቐመ ተመሳሳሊ መጠን ዛሕሊ ክንፈጥር ይኽእል። እዚ ከኣ ኣፍሪይቲ ዝሕሉ ደምጺ ዘይብሉ ኮምፕረሰራትን ከምኡ'ውን ዝረቐቐ መሐሸሊ ዘለዎም ፍሪጃት ክሰርሓ የኽእሎም። እዚ ከኣ ንምዕቃብ መግቢ ዝዩዳ ቦታ ይህበ ከምኡ'ውን ኣብ መወዳእታ ወርሒ ትሑት ክፍሊት ሓይሊ ኤለክትሪክ ይመጽእና ማለት እዩ።

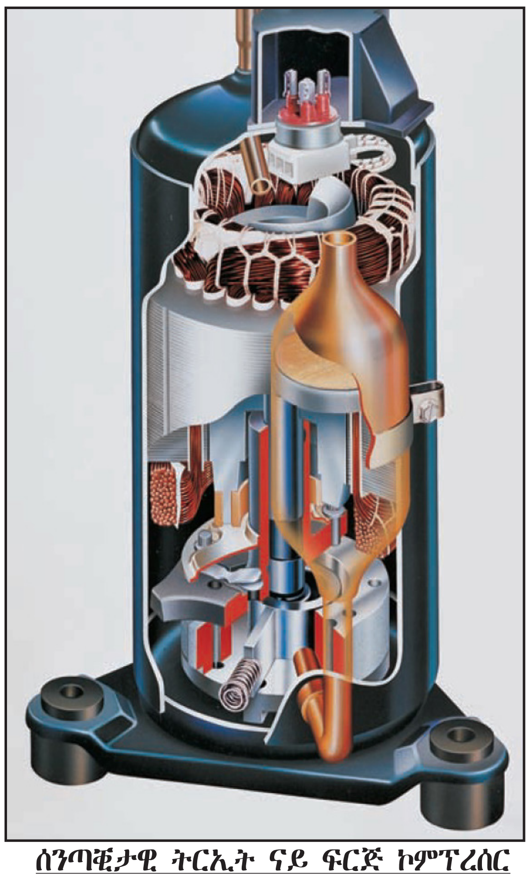

ሰንጣቒታዊ ትርኢት ናይ ፍሪጅ ኮምፕረሰር

ብምትሕብባር ሃብቲ ባሕሪ ዝዳሎ ዓምዲ

ዋና ኣለዎ'ቲ ባሕሪ

ኣብርሃም ዘርአ (ወዲ-ሃለቃ)

ቅንጣዕ መሬት ትኹን ዕማኮ ሓመድና
ኣሕሊፍና ኣይንህብን ንግዚብ ናይ ባሕርና . . .

ቅኒታት ባርያ ክፍተወኒ ጉድ እያም፡፡ ብልክዕ ነቲ ሃዋህው ኣንበቦም ይንዘዩ ሓቅታት ይሃዩሩ፡፡ የንቅሒን መቕድም ኩይናም ይሕብሩን፡፡ ንመትከልን ሓቅን ኣወክሎም ሓድነትን ስነትን ይሸትሉ፡፡ ኣብ ዝሩን ዓወት የንግሱ፡ ይጉስጉሱ፡ የጸንዑን የትብዑን የወፍሩን የጠንክሩን፡፡ ማእዝን ስሒቶም ኣይፈልጡን፡፡ ቀስቲ ሓበርቲ ማእዝን ኩይናም ሰንደቕናን ክብርናን መመለሲ ከም ዝበርኽን ከም ዝኸሉሳን ይገብሩ፡፡ መሪሕ ንቕሎ መኸተን ልምዓትን ሓይልን ጸንዓትን ኩይናም ዝዩጹ ቅኒታት እያም፡፡ ከም ማይ ውቅያኖስ በጨቕ ኢሎም ጥዑብ እናጨንገዑ ደሞ ንምስሊ ጉዕዞና ጸቡቕ ገይሮም ይትርኹን ይትንትኑን የትርሩን የጠንክሩን የተኣኻኽቡ፡ ይሕብሩን የተሓቛቑፉን፡፡ ምስጢር ዓወትና ካብ ደምር ጽንዓትናን ምጽማምናን ከም ዝበቅዕ የተንብሁ፡፡ ሳላ ስጡም ሓድነትና እቲ ሻሕኻር ግዜ ከም ዝተሰገረ የበስሩ፡፡ ከም ቀደምና ንጹናዕን ንሩቑርን ዘሰምዕ መልእኽትታት'ውን ኣለዎም፡፡ ንሰንሰለት ጆግንነትን ሓይልን ኣቦታትናን ኣቡሓጎታትናን ደሞ ግርም ገይሮም ይትርኹ፡፡ ኩታ ንሕሉፍ ታሪኽ ሰብን መሬትን ናይ'ዚ ሃገር ኣጥዕዮም ይጸውዩን ይዝምሩን፡፡ ካብ ሕቑፊ ህዝቢን ሃገርን ኣይወጹን፡፡

ድምጻዊ ባርያ፡ ክንጽ'ቲ ባህላውን ማሕበራውን ደርፍታቱ ንዋንነት ባሕርና ዝምልከት ሕደማታት'ውን ክሳብ ጐረሮኡ ዝልሕተት ከም ሕሱም ዘማሪሉ እዩ፡፡ 'ሓደ ብቑዕ ስዑጥበበኛ፡ ንሕብረተ-ሰብ ብሓሳብ ቀዳምዎ ዝጸንሕ ነቢ እዩ' ክብሃል'ውን ሰሚዐ ኣለኹ፡፡ ኮምፓስ እዩ - የማእዝንን ይሕብርን፡፡ ከምኡ ስለ ዝኾነ እዩ ከኣ ኣብ ልቢ ሰማዕኡ ሰፊሩ ዝርከብ፡፡

ካብ ዘልዓልናዮ ሓሳብ ከይወጻእና ግን፡ መብዝሕትኦም ደርፍታት የማን ባርያ፡ ነዚ ኣልዒልናዮ ዘሎና ብህሎታት ዘራጉዱ እያም፡፡ ድምጺ ልቢ ሓፋሽ ኩይናም ኣቃለሖም፡፡ ኣብ ዘርያ ሓቂ ተወጢሖም ኣብ ዞባናን ጉደቦናን ይዝንብዩን ይሰምዑን ይምህሩን ይሕብሩን እውን፡፡

በዚ ድምጻዊ በረኸት መንግስትኣብ እንተኸነ'ውን ብዓውታ ኣብ 1960'ታት ከም'ዚ ዝስዕብ ከም ዘቃልሐ ኣይርሳዕን፡፡

መን ከሾንዕልሉ'ቲ ቀይሕ ባሕርና
ዓሳብ ምስ ምጽዋዕ ሃብታም ወደባትና
. . .

ወዮ ደኣ ሰብ ከንቱ ሕልሚ ዘይርደኦም ኩይኑ እምበር፡ ዋንነት ባሕሪ ናይ መን ምኻኑስ ቀደም ስነጥበበኛታትና ነጊሮሞም እያም፡፡ ናይ ጉረቤትና ሃገር "ብዓል ኣመል ማይ ሰትዩ . . . ፡፡" ኩይኑ እምበር፡ ህርፋን ባሕሪ ንተኸታተልቲ ስርዓት ኣቦታቶም እንታይ ኣሰዒቡሎም

ዝጠፍኦም ኣይመስለንን፡፡ ኩሎም ቅድሚኦም ዝነበሩ ስርዓታት ኢትዮጵያ፡ ባሕሪ ንምሓዝ ኣብ ዝነበሩዎ ፈተነ ሰራዊቶም ኣህሊቖምን ኣብ'ቲ ዝሃረፉዎ ባሕሪ ምስ መራኽቦም ጥሒሎምን እያም፡፡ እንተኾነ "ዘመን ወብ ዝጸመማሱ ወብ ክብል ነበረ"፡ 'ጽማም ሓደ ደርፉ' ዝብል ለባም ምስሌታት ኣቦታትና፡ ንልክዕ ባህርያቶም ዝውክል ኩይኑ ይጸንሓካ፡፡ ሰፍኢ ዝኾነ ባህርያትን ስርዓት ፖለቲካን "ኣኽየደ ወደብይ'ስባ ንዖደ" ከኣ፡ እኹል ምስክር እዩ፡፡ ብዓል እሾኽ ምድራቤት ግን እንታይ ከም ዝዓሸሮም ናይ ዓቕሊ ጸቢት ዙዓምጽዎ ዘለዉ መዝሙር ኣይግድን፡፡ ውሽጣዊ ሃልሃልታኦም ክቁጻጸርዎ ብዘይ ምኽኣሎም ዘንበድብድዎ ዘለዉ መሸረፈት ጥፍኣት ምኳኑ፡ ዋላ በሃም እንተኾነ እውን ኣንዳዕዳዒ ዝፈልጦ እዩ፡፡ ኣቦታትና ክዝረቡስ "ደገፎም እንተላሃይዋ፡ ዘላ መሰልዋ" ይብሉ ነበሩ፡፡

ጸይራ ደማ ትርከብ፡ ንገለ ካብ ኖገሓታት ናይ'ታ ደርፊ ንምዝኻር፡

እላ ባሕር፡ ባሕር ናታ (2)
ዲማ ሜልና ሓላል ናታ
ናይ ኣበውና 'ዎ ናደቦ'ዕሎ ናታ
ኢት ኣልብዝና ለሾሚታ
ኢግል ኣርይ ኢህይባ ሓብን ናታ፡፡

ክብል እዩ በቲ መረዋሕን ስሑልን ድምጹ ከቃልሕ ዝሰማዐ፡፡ ናብ ቋንቋ ትግርኛ ክትርጎም እንከሎ፡

እዚ ባሕሪ ባሕርናዩ
ናይ ኩሉ ግዜ ዋንነትናን ሓላልናን'ዩ
ካብ ኣቦታትናን ኣቡሓጎታትናን ዝተረከብናዮ'ዩ
ፍቕሩ ደማ ኣብ ልብና'ዩ ዘሎ
ንዋላ ሓደ ኣይንህብን ሓብንና'ዩ....

ዝብል እዩ፡፡ ከም'ቲ ወዲ-ጎርት ዝበሎ፡ ንወለዶታት ተቓሊሶናን ተዋዲቖናን ኣእላፍ ብሉጻት ከፊልናን ዘረጋገጽናዮ ክብሪ መሬትናን ባሕርናን፡ ለሚ ስራሕ ዝሰኣነ ህሩፍን መደናገርን ሐዞም ንጉደቦና በጽበጽሞ እያም፡፡ ከም ወየ 'ሓኪሙ ዝረሰዐስ . . .' ዝበሃል፡ ኣመሎም'ውን ኣይገደፉን፡፡

ሰብ ስርዓት ብልጽግና፡ መቓልሕ ኣቦታቶም ምድጋሞም፡ ኣቦታቶም 'ባሕሪ' እናደመጹ ኣብ መሬትና ከም እተወሓጡን ኣብ ባሕርና ከም ዝሰጠሙን ዝረስዕዎ ይመስሉ፡፡ ኣብ ዓለም ዝፈነረን ዝዩፈረን ክዕወት'ውን ርኢና ኣይንፈልጥን፡፡ መፍትሒኻ ስለ ዝኾነ፡ ቀደም እንተኾነ'ውን ህዝብና፡

ኣኽየደ !
ወደብየሰ'ባ ንዖደ፡፡

ብምባል ኣብ እዋን'ቲ ሕሱም መግዛእቲ ደሪፉ እዩ፡፡ እዚ ዘመላኽተልና እንተ ደኣ'ሎ፡ ህዝብና እውን ነቲ ሃዋህው እናኣንበበ ግርም ገይሩ ነቲ ሓቂ ይገልጾ ከም ዝነበረ እዩ፡፡ እዚ ሕደማታት ናይ ሕብረተ-ሰብና ዘሕልፎ መልእኽቲ፡ ህዝብና ካብ ግዜ ጥንቲ ኣትሒዙ ባሕሩን ምድሩን ንጉሓላሉ የሕሊፉ ዘይሀብ ምኳኑ እዩ፡፡ ኣጸቢቑ ክርደኦም፡ ባርያ ዝበሎ ምድጋም ኣኻሊ እዩ፡፡

ሳለዩ፡ ሳሎ (2)
ወደባት ዲደይ ይረኣየኒ'ሎ . . .

በጨቕታ መገሰዕ ባሕሩን ወደባቱን ማርሳታቱን ኣብ ዓይኒ ሕልናኡ እናተረአዮ ዝደረፎ እዩ፡፡ ባርያ ንዋንነት ባሕሩን ክብሩን ብጥበብት ቅኒታቱ እናመላለሰ እዩ ኣብቲ ዝሓደሞ ደርፍታቱ ክድርዖ ዝሰማዐ፡፡ ንስለ ባሕርና ዝተኸፍለ ትንፋስን ዋጋን መዳርግቲ ከም ዘይብሉ'ውን ይሕብር፡፡

ካልእ፡ ብዛዕባ ባሕሪ ካብ ዝተሓደሙ ተፈተውትን ተጠቀስትን ቅኒታት፡ ደርፍታት ጉዱም ድምጻዊ ኢብራሂም መሓመድ ዓሊ (ወዲ-ጎርት) "እላ ባሕር፡ ባሕርና ናታ" እትብል'ውን ምጥቃስ ይከኣል፡፡ እዛ ብቛንቋ ትግረ ካብ ዝፈረያ ሓያል ትሕዝቶ ዘለወን ደርፍታት ወዲ ጎርት፡ ንታሪኽ ባሕርና ብዝምጥእ ካብ ዝገልጻ እያ፡፡ ጥዑም ቅኒትን መልእኽትን ንሓፋሽ ህዝቢ ኢትዮጵያ "ባሕሪ" ኢሉ እንተዘመረ ክንጽ'ቲ ሕሉፍ ታሪኽ ኣያታቱ ምድጋም ዘፍርዮ ዋራት ኣይህሉን፡፡ ደወል ጥፍኣት ምዝማር ኣይግድን፡፡ ምቅልጣፍ ዕምርኻ ክኸውን ስለ ዝኽእል፡፡ ብዓብይኡ ከኣ ውልቃዊ ጽምዋትካ ንምሽፋን ኣንፈት ህዝቢ ናብ ዘይተደለየ ንምጥምዛዝ እዩ፡፡

ምስ ታሪኽ ዝተኣሳሰር ሓደ ኣበሃህላ ሰሚዐ ነይረ፡ "ሓደ ሰብ ካብ ሕሉፍ ታሪኹ ዘይመሃር እንተ ኾይኑ፡ መዋእሉ ንድሕሪት እናተመለሰ'ዩ ዝነብር" ዝብል እዩ፡፡ ኣብ ክንዲ ንቕድሚት፡ ንድሕሪት ይስጉም፡፡ እዚ ብወገን ኑዳያን ዝዝመር ዘሎ ንኽትሰምዖ ዘይጥዑም መደናገሪ መጋውሕ ከኣ ከምኡ ኩይኑ ይስመዓኒ፡፡

ኣብ እዋን ሓርነታዊ ቃልሲና ውልዶ ሓይሊ ባሕሪ ኤርትራ፡ ኣብ ልዕሊ እቲ ናይ ነዊሕ ዓመታት ተመኩሮ ዝነበሮ ግዙፍ መግዛእታዊ ሰራዊት ስርዓት ኢትዮጵያ፡ ዓበይቲ ዓወታት ኣብ ዘተገናጸፈሉ፡ ኣዚ

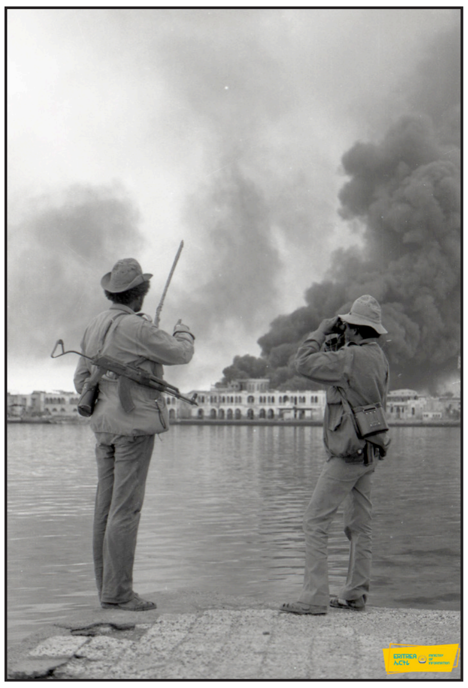

ሓይሊ ባሕሪ ኤርትራ ስውእ ሜ/ጀነራል ሑመድ መሓመድ ካሪካረ ዝበሎ'ውን ዘኪረ፡ "እዚ ባሕሪ ባሕርና'ዩ ናይ ዋላ ሓደ ኣይኮነን፡፡ ኩይኑ'ውን ኣይፈልጥን፡፡ ንሱ'ውን ሰቡ የለን ኣጥዕዩ ይፈልጥን እዩ" ዝበሎ ዓቢ ቀምነገር እዩ፡፡ እዚ ኣብ ታሪኽን ኣእምሮን ኤርትራውያን ውቁጥ እዩ፡፡ ርእሲ ንዘለዎ ሰቡ እቲ ባሕሪ'ውን ሰቡ ኣጥዕዩ ከም ዘለዊ ከም ዝፈልጥን እዩ፡፡ ሓንቲ ኣደ ንወላዳ ደኣምበር፡ ንዘይወላዳ ካብ ካልኦት ኣንስቲ መንጢላ 'ወደይ እዩ' ኢላ ከተዐቢን ክትውንኖን ከም ዘይትኽእል ርዱእ እዩ፡፡ ዝሕሱበ'ውን ኣይኮነን፡፡ ናታ ስለዘይኮነ፡ ብዓብዪኡ ከኣ ካብ ከርሳ ስለ ዘይወጸ፡፡ ኩብዲ ወላዲት ባዕላ እያ ትዛረብ፡፡ ምናልባት ቀጣፊት እንተ ኮይና ግና፡ ዓሻ ንግዚያዊ ጥራሕ'ዩ ሓቂ ዝመስሎ፡፡ ብህሎ ሕብረተሰብና ምዝኻር እኹል ምላሽ እዩ፡፡ "ሓቂስ ብእግራ እንተቐበርካያ፡ ብርእሳ ትወጽእ" እዩ፡፡

ከም'ቲ ካሪካረ ዝበሎ፡ እቲ ባሕሪ ምስ ጠሊ ንፋሳቱን በጨቕታ ደሃዩን እንታይ ከም ዘቃልሕ ርዱእ እዩ፡፡ ዘይናትካ፡ ኣይናትካን እዩ፡፡ ቅዱሳት መጻሕፍትና፡ ካብቶን 10 ትእዛዛት ከም ዘስተምህሩና'ውን "ዘይናትካ ኣይትመኒ" ይብሉ፡፡ ካብ እግሪ ተኸልካ ሓመድ ድፋሚኻ ስቲኻ ዘጥረኻዮ ንብረት፡ ዝኾነ ሰብ መጺኡ "ናተይ እዩ" ክብለካ ኣይክእልን እዩ፡፡ ከምኡ እንተዝኸውን ነይሩ፡ ሓደ ሰብ ድልየቱ ንኽብልን ክእዘዝን ክጉብርን ዝኽልክሎ ኣይምሃለወን፡፡ ኣብ እንዳ ጐረቤትካ ዘሎ ንብረት፡ 'እዚ ንብረተይ እዩ' ኣይትብልን ኢኻ፡፡ ናትካ ንብረት ስለ ዘይኮነ፡፡ ከም'ዚ ንሰምዖ ዘሎና ዓሻ ድፍረት እዩ፡፡ ኣብ ዓለም'ውን ተሰሚዑ ኣይፈልጥን፡፡ ከምዚኦም ዝኣመሰሉ ዘርኢ ዓያሹ እንተ በዚሖም ግን ሰኣን ልቦም ሰብን ዓድን ብጌጋ ክለኻኸሙ እንተዘይኪይዶም ዘፍርዮዎ ቀምነገር የለን፡፡

ይቕጽል...

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

1ይ ቤት-ፍርዲ ዞባ ማእከል ኣስመራ

ኣብርሃም መብራህቱ ብርሄ ወደይ ይማፅበል ኣብርሃም መብራህቱ ስለዝተሰውኡ ኣነ ወላዲኡ ጥራይ ወራሲ ምኻነይ ደረጋገጸለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን02/04/26 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋባእያ ዕ/እኽሊ ይቕረብ።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዓዲ-ጓዕዳድ

ኣስርም ሚካኤል ሃብተሚካኤል፡ ኣደይ ኤልሳ ገብረማርያም ስለዝዋረፈት፡ ነባይ ኣቶ ሚከኤል ሃብተ ሚካኣል ናይ መጻምዲ መሰሉ ይተሓለወሉ፥ ኣነ ምስ 2 ኣሕዋተይ ከኣ ወረስቲ ምኻንና ደረጋገጸልና ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን19/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ መንደፈራ

ኣልጋሽ ገብረመድህን ተኸስተ፡ 1 ምሕረት ገብረማሪያም፡ ሳምሶም ገ/ማርያም ኣሰያስ ገብረማርያም፡ ሶሊያና ሰርጸ፥ የኤል ሰርጸ፥ ሆሳህና ሰርጸ፥ የውሃንስ ሽሻይ፥ ሴም ሰመረኣብ፥ ናይ ወርሲ ምንብባር ክሲ ቀሪቡልኩም ስለ ዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን29/04/26 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋባእያ ቅረቡ።

1. ኣቶ ሰለሙን ክፍለ ገብረእግዚኣብሄር 2. ምሕረት ሃይለ ገብረኣምላኽ፡ ካብ ኻፍ/ ሀብትዝጊ ወልደሚካኤል ፋንቱን ኻፍ/ እዝጋሃርያ ኣብርሃ ፋንቱን ዝተገብረ ለበዋ፡ ብዕለት 11/06/2001 ዓ/ም ኣብ ዓዲ ገብሩን ዓዲ ሰዋን ዝርከብ ንብረቶም ዘይንቀሳቐስ መጥሓን እኽሊ መኪናን ገዘን ብለበዋ ዝሃቡና ክጸድቀልና ስለ ዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን15/04/26 ኣብ ቤ/ፍ 2ይ መጋባእያ ይቕረብ።

ኣቶ ሳህለ እምባዬ፡ ከምዚ ዝስዕብ ኣማሓደሽዎ፡ ኻፍ/ካሕሳይ ትርፊ ዑቕባዜን ደቂ ደቆም ኣቶ ሳህለ እምባዬ፡ ኻፍ/ ግርማይ እምባየ ተተካእቲ ደቁ 7፣ ኻፍ/ ገብረመድህን ወ/ሰላሴ፡ ኻፍ/ ሰለሙን ገ/መድህን ተተካእቲ ደቁ 5፣ ኻፍ/ዑቕባዜን ገብረመድህን ተተካእቲ ደቁ 2፣ ኻፍ/ ኣቶ ሃይለ ካሕሳይ ተተካእቲ ደቁ 10 ምኻኖም ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ተኣዊጁ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን24/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 3ይ መጋባእያ ይቕረብ።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ደቀምሓረ

ብፍ/በ/መሳል ገ/ሄር የውሃንስ ዑቕባዜን ወ/ሮ መዓሾ ዑቕባሚካኤል፡ ብወኪል ፍረወይኒ የውሃንስ፥ ናይ ፈጻሚ ክሲ ንኣቶ ጺጋይ ብጸዓይ ቀሪቡልካ ስለ ዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን10/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ሓል-ሓል

ሃይፉ ሰለሙን ቃልኣብ፥ ካብ ኣደይ ወ/ሮ ንፅግ እስማዒል ፈረጅ ዝተወልደት፡ ኣቦይ ካብ 2011 ክሳብ ሕጂ ደሃይ ስለ ዘይብሉ፥ ጥፋእ ምኻኑ ደረጋገጸለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን12/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

መሐመድ ሰዒድ-ማሕሙድ ምባል ተሪፉ፥ -መሓመድ ዓሊ ብዘሎ ጉዳይ ከምኡራም ኮይኑ ን12/02/26 ን12/02/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

1ይ ደረጃ ቤት ፍርዲ ዓዲ ቐይሕ

ፍረወይኒ ኣብርሃ፡ ኣደይ ኣስሊ ደሰታ፡ ኣብ ዝንቀሳቐስ ይኹን ዘይንቀሳቐስ ንብረት ኣነ ምስ 1 ሓወይ ወረስቲ ምኻንና ደረጋገጸለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን2/04/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዓረዛ

ኣቶ ክፍለ መሓሪ ናይዝጊ፡ ብዓልተ ቤተይ ክብራ ቃልኣብ ተወልደ ስለዝዓረፈት፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፥ 8 ደቅና ከኣ ወረስቲ ምኻኖም ደረጋገጸሎም ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን13/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ከረን

ኣቶ ብድሆ ወልደየሱስ ኣደም፡ መ/ወኪ. ወረስቲ ኻፍ/ሄር መሓመኑልሕ ሑሴን 1. ወ/ሮ ዓኢሻ መሓመድኑልሕ ሑሴን 2. ወ/ሮ ሙና መሓምድኑልሕ ሑሴን፡ ንዋንነት መዝገብ ገዛ ዝምልከት ናይ ስም ምትሕልላፍ ክሲ ቀሪቡልክን ስለ ዘሎ፡ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን17/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረባ፡ እንተዘይቀሪብክን ጉዳይክን ኣብ ዘየለኽናሉ ክረኣ ምኻኑ ንሕብር።

ምስጋና

ብዕረፍቲ ፍቕርቲ ሓብትናን ኣዴናን ወ/ሮ ለተእየሱስ ቀሺ. ወልዳይ ተስፋት፡ ተቐማጢት ሚላኖ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፣ ኣብ ግዜ ሕማማ ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ዝበጻሕኩም፡ ሬሳ ኣብ ምልኣኽ ዝተሓበርኩምና፡ ኣብ ዓዲ ሓርቦ ን/ዞባ ደባርዋ ዘቃበርኩምና፡ ኣብ ገዛና ብምምልላስን ካብ ወሽጥን ወጻእን ብቴለፎንን ዘጸናናዕኩምና የቐንየልና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ምስጋናና ነቕርብ።

መላእ ስድራቤት

ጨረታ

ዓይነት ጨረታ፦ 1. መቑረጽን መፅጸፍን ላሚራ 2. ጸርበት ሓጺን (ተርኖ) 3. ምልሓም ኣለሚኒዮም 4. መጽቀጢ ሆዝ 5. ስርሓት ጎማታት 6. ምቑራጽን ምጥጣምን ሼትሮ 7. ፋይበር ግላስ ምዕራይ 8. መልሓሚ ሼትሮ። ተሻራትቲ በብዞባኦም ክሻረቱ ንዕድም።

ኣሃዱ፦ ኩባንያ መጕዓዝያ ሓረት

ኣርእስቲ ውዕል፦ ንሓደ ዓመት።

ውዕል ጨረታ፦ መቑረጽን መፅጸፍን ላሚራ፥ ጸርበት ሓጺን (ተርኖ) ምልሓም ኣለሚኒዮም፡ መጽቀጢ ሆዝ፥ ስርሓት ጎማታት፡ ምቑራጽን ምጥጣምን ሼትሮ፡ ፋይበር ግላስ ምዕራይ መልሓሚ ሼትሮ ዓይነት ጨረታ፦ ሃገራዊ ክፉት ጨረታ ኩባንያ መጕዓዝያ ሓረት ካብ ጨረታ ዝወጻሉ ዕለት ን20 መዓልታት ብቑዓትን ሕጋውያንን ተሻረትቲ ይዕድም።

ተሻረትቲ ክማልእዎ ዘለዎም ነጥብታት፦

1. ኩባንያ መጕዓዝያ ሓረት ንሕጋውያን ተሻረትቲ ዋጋታት ናይ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቕሰ ጾገና ብዕሹግ ደብዳቤ ክቕርብ ይዕድም።

2. ጨረታ ንኹሎም ሕጋውያን ኣብ ላዕሊ ዝተጠቕሰ መስርሕታት ጾገና ዘካይዱ ክፉት'ዩ።

3. ተሻረትቲ ቅዳሕ ናይ 2025 ዝተሓደሰ ፍቓድ ንግዲ፥ ቅዳሕ መንነት ከምኡ'ውን ቅዳሕ ዓመታዊ ግብሪ ዝኸፈልሉ ሰነድ (Clearance) ናይ 2024 የቕርቡ።

4. ተሻረትቲ ናብ ኣሃዱ ዕድጊ ኩባንያ መጕዓዝያ ሓረት፡ ብቑ.ተሌ 163686/08373483 ብምድዋል ተወሳኺ ሓበሬታ ክረኽቡ ይኽእሉ።

5. ተሻረትቲ ሰነድ ጨረታ ብምውሳድ ዘይምለስ ጥረ ገንዘብ 100 ናቕፋ ብምኽፋል ክወስዱ ይኽእሉ።

6. ምልክታ ጨረታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጻሉ ዕለት ጀሚሩ ን20 መዓልታት ክፉት ኮይኑ፥ ኣብ መበል 20 መዓልቲ (ናይ ስራሕ ዕለት ምስ ዘይኮነ ድሕሪ መበል 20 መዓልቲ ዘላ ናይ ስራሕ ዕለት ሰዓት ዓሰርተ ቅድሚ ቀትሪ ተሻረትቲ ሕጋውያን ወከልቲ፥ ስ ስርዓት ወይ ኣከፋፍታ ጨረታ ንኽዕዘቡ ዝመጽኡ ሰባትን ኣብ ዝተረኸቡሉ ኣብ ኩባንያ መጕዓዝያ ሓረት ይኽፈት፡ ደንገዩ ዝቐረበ ጨረታ ተቐባልነት የብሉን።

7. ንመኽበሪ ጨረታ ዝኸውን 20,000 ናቕፋ (ዕስራ ሽሕ) ናቕፋ ብC.P.O) ኣትሒዞም የቕርቡ።

8. ጨረታ፡ መምርሒ. ዕድግን ምምሕዳርን ንብረት መንግስትን ብዘአዝዞ መሰረት ይካየድ።

9. ተሻራቲ ኑቲ ዝተዓወተሉ ጾገና ባዕሉ ወይ ብወከልቱ ክኢላታት ጥራይ ጾገና ክካየድ ይፍቀደሉ።

10. ኩባንያ መጕዓዝያ ሓረት ዝሓሸ ኣማራጺ. እንተረኺቡ፡ ጨረታ ብኸፊል ወይ ብምሉእ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ኩባንያ መጕዓዝያ ሓረት

ምስጋና

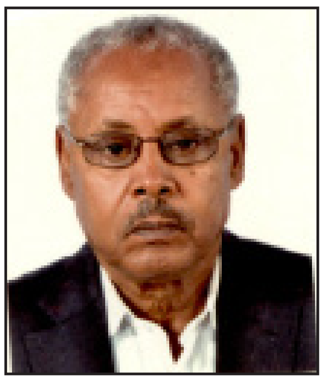

ብዕረፍቲ ክቡር ብዓል ቤተይ ኣቶ ኣስፍሃ ገብረማስቀል፡ ዝተሰመዓኒ መሪር ሓዘን እናገለጽኩ፣ ኣብ ሕማሙ ዝበጻሕኩምኒ፡ ኣብ ግዜ ዕረፍቱ ድማ ናብ ኩዶብዑር ዘቃበርኩምናን ብተሌፎን ካብ ወሽጥን ደገን ዘጸናናዕኩምናን ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ንገጽጽ።

ብዓልቲ ቤቱ ወ/ሮ ምሕረት የውሃንስ
ምስ ምሉኣት ስድራቤት

ምስጋና

ብዕረፍቲ ኣዚና ብልቢ. እነፍቅሮን እነኽብሮን ብዓል ቤተይ ዶክተር ዑቕባስላሴ ገብረኣምላኽ፡ ዝተሰመዓና መሪር ሓዘን እናገለጽና፣ ኣብ ግዜ ዕረፍቱ ክሳብ ዓዲ መንነቲ ብምኻድ ዘቃበርኩምና፡ ኣብ ሓዘንና ገዛና ዝተመላለስኩምን ካብ ወጻኢ. ሃገር ብቴለፎን ዘጸናናዕኩምናን ንኹልኹም መቕርብን ፈተውትን የቐንየልና ሕሰም ኣይትርከቡ እናበልና ሓዘንና ከም ዝዋጸና ንገልጽ።

ብዓልቲ ቤቱ ወ/ሮ ሂወት ግደ
ምስ 2 ደቁን ምሉኣት ስድራቤትን።

ሓደስቲ መጽሓፍቲ NEW BOOKS

ንተማሃሮ 2ይ ደረጃ
(9ይ 10ይ 11ን 12ን ክፍሊ)

1. **Brush up** your Progress in High school (Natural Science Stream): *English, Maths, Physics, Chemistry, Biology, Agriculture.*
2. **Brush up** your Progress in High school (Social Science Stream): *English, Maths, Geography, History, Business & Economics.*

ነፍሰ ወከፍ መጽሓፍ፡

- ኩሉ ዓይነት ትምህርቲ ካብ 9ይ ክሳብ 12 ክፍሊ ዘጠቓለለት
- ብዝቐለለ መገዲ ዝቐረበ ጽማቖ ትሕዝቶ ናይ ኩሉ ዓይነት ትምህርቲ
- ልዕሊ 1000 ዝተሰርሑ ኣብነታት
- ልዕሊ 3800 መላመዲ ሕቶታት ምስ መልስታቱ

07151337/07282165

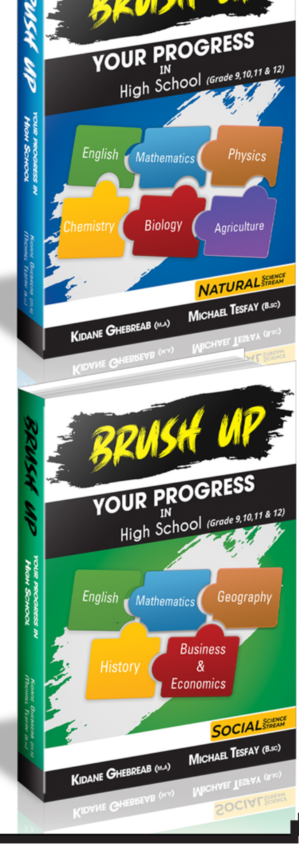

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ኳዕዳድ

ተማ/ ሳምሮን ወልዱ ብርሃ ምባል ተሪፉ፣ ሰምሃር ወልዱ ብርሃ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን26/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ከረን

ወ/ሮ ሓሊማ ዓብደላ ዓሊ፣ ብመንገዲ ሕጋዊ ወኪላ ጊዬራ፣ ብስም ወረ/ነ/ ሄር እድሪስ ዓማር ማሕሙድ፡ ወ/ሮ ፋጥና እድሪስን ምስ 2+ ኣሕዋታ ብቁ/ ምስክር ወረቐት 302611 መወከሲ ቁጽሪ 305088 ዝተመዝገበ ኣብ ከተማ ከረን ከባቢ 05 ዝርከብ፡ ምስ ተጻዋዒ ብሓባር ዝዋንናዮ ስለ ዝኾነ፡ ማሰርሒ ስም ምትሕልላፍ ከኣ ተጻዋዒ ደሃይ ስለ ዘይብሉ ይጽወዓለይ ስለ ዝበለት፣ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን4/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፡፡ እንተዘይቀሪብካ፡ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር፡፡

ወ/ሮ ምብራቕ ሃብታይ መድሕን፡ ሓትኖይ ወ/ሮ ሰንበቱ ክብር ዳዩር፡ ብዕለት 06/04/2016 ብቁ.መዝ 101/2016 ኣብ ቤ/ፍ/ዞ/ማእከል ናይ ሕጂ ከባቢ 04 ዝርከብ፡ ብቁ. ምስክር ወረቐት 302235 መወከሲ ቁጽሪ 300700 ዝተመዝገበ፡ ቀዋሚ ንብረት ብህያብ መልክዕ ዝሃበትኒ ይጽደቐለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን04/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዒላበርዕድ

ወ/ሮ የላንዳ ነጋሽ ፍጹጋ፡ ኤርትራዊ መንነት ከወጽእ ስለ ዝደለኹ፡ ን24 ዓመት ናይ ኣቦይ ደሃይ ስለ ዘይብለይ፡ ብጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ፡ ጥፉእ ተባሂሉ ይተኣወጀለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን25/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ወ/ት ራሕማ ጀማል ህያቡ፡ ናይ ኣቦይ ስወእ ኣብ ዝንቀሳቐስ ይኹን ዘይንቀሳቐስ ንብረቱ ካብ ኣደይ ዓማራ ኣብባከር ዓብደላ ዝተወለድኩ፡ ምስ ሰይቲ ስወእ ወ/ሮ መርያመ መሓመድን 4 ኣሕዋተይን ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን11/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ሉቺ ከስተ ክፍለየሱስ ዓሊ፡ ተጸዋዒ ብዓል ቤተይ ፍትዊ ቀሺ ረዘ ን4 ዓመት ደሃይ ስለ ዘይብሉ፡ ብጋዜጣ ይተኣወጀለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን25/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ባረንቱ

ኣቶ ጥዑም ኪዳነ ዳኘው፡ ኣደይ ጉዕይ እምባዩ ኣብርሃ ስለዝዓረፈት፡ ኣነ ምስ 3 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን19/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ራሕማ መሓመድ ዓብኩር፡ ሞግዚት ስውሰለ ኣብብከር ፊኪ፡ ስም ወላዲተይ ናስራ እድሪስ ፊኪ ምባል ተሪፉ፡ ስውሰላ ኣብብከረር ፊኪ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን18/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ጎልጅ

ኣቶ ተኽሉ ሃብተ ናይዝጊ፡ ኣቦይ ሃብተ ናይዝጊ ተስፉ ስለዝዓረፈ፡ ኣነ ምስ 2 ኣሕዋተይ ኣብ ዝንቀሳቐስ ይኹን ዘይንቀሳቐስ ንብረት ኣነ ወረሲ ምዃነይ ይረጋገጸለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን11/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ሻምብቆ

ኣቶ ስመረኣብ ተወልደ ጉብረማርያም፡ ወለድና ተወልደ ጉብረማርያም ዃርኣዮን ውዳሴ ሃብተ ደሱን ስለዝዓረፉ፡ 9 ደቆም ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን26/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ቤት-ፍርዲ ሽሪዓ ዓሰብ

ኣቶ ኣድርስ መሓመድ ዑመር ኣኪቶ፡ ቃል ወላዲ ኣቦይ፡ ነፍ/ሄር መሓመድ ዕመር ኣኪቶ (ኣሳቂር) ስለዝዓረፈ፡ (ወደይ) ኣድርስ መሓመድ ዑመር ኣኪቶ (01) ሓደ ወረሲ ጥራይ ምዃኖም ይረጋገጸለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ወ/ሮ ኩዲጃ ኣሕመድ ዓሊ፡ ብዓል ቤተይ ኣዳም ሓመዱ መሓመድ ስለዝዓረፈ፡ 1ይ (ወዱ) ኣሕመድ ኣዳም ሓመዱ 5ይ (ወዱ) ሓመዱ ኣዳም ሓመዱ 3ይ (ጓሉ) ፋጥማ ዳም ሓመዱ 4ይ (ወዱ) ኣህመድ ኣዳም ሃመዱ 5ይ (ጓሉ) ሓሰና ኣዳም ሓመዱ 6ይ (ብዓልቤቱ ኩዲጃ ኣሕመድ ዓሊ 7ይ ወላዲት ኣዲኡ ሞሚና መሓመድ ኣሕመድ (07) ሸውዓተ ወረስቲ ጥራይ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ወ/ሮ ኣሚና ኢስማዒል መሓመድ፡ ብዓል ቤተይ ዓብዱ ናፍዕ ኣሕመድ ስለዝዓረፈ፡ 7 ደቁን ኣነ ብዓልቲ ቤቱ ኣሚና እስማዒልን ጥራይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለ ዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት 10/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ኣልማዝ ሞኮነ ደካ ምባል ተሪፉ፡ ኑራ መሃመን ደካ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለት ዝቃወም እንተሎ፡ ን04/04/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ኣማኑኤል ግደይ ምባል ተሪፉ፡ ኣማር ኣማኑኤል ግደይ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን25/03/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ፡፡

ምልክታ ጨረታ

ኮለጅ ሕክምናን ስነ-ፍልጠት ጥዕናን ኦሮታ፡ ንክልተ ዓመት ዝጸንሕ በብዓይነቱ ፎቶኮፕየራት ፕሪንተርን ብጨረታ ከዐርየንን ስሩዕ ክንክን ውዕል (ሰርቪስ) ክግበረለንን ስለ ዝተደለየ፡ ግዱሳት ተወዳደርቲ እዚ ዝስዕብ ረቛሒታት ዘማልኡ ሕጋውያን ነጋዶ ክሳተፉ ይዕድም፦

1. ናይ 2024 ዝተሓደሰ ፍቓድ ንግድን፡ ናይ 2024 ግብሪ ከም ዝኸፈሉ ክለራኽስ መረጋገጺ ካብ ኣትዊ ውሽጢ ሃገርን መንነትን (Original) ቅዳሕን የቕርቡ፡፡
2. ተሳተፍቲ፡ ዘይምለስ 50.00 (ሓምሳ) ናቕፋ ብምኽፋል ሰነድ ጨረታ ይወስዱ፡፡
3. ምልክታ ጨረታ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ሳንዱቕ ጨረታ ክሳብ ዕለት 18/03/2026 ሰዓት 10:00 ቅ/ቀ ክፉት ኮይኑ፡ ተሳተፍቲ ወይ ሕጋውያን ወኪልቶም ኣብ ዝተረኽበሉ ኣብ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ኮለጅ ሕክምናን ስነ-ፍልጠት ጥዕናን ኦሮታ፡ ዕለት 18/03/2026 ሰዓት 10:00 ቅ/ቀ ብግልጺ ይኽፈት፡፡
4. መኽበሪ ጨረታ 20,000.00 (ዕስራ ሽሕ) ናቕፋ C.P.O የትሕዙ፡፡
5. ንዝርዝር መግለጺን ሓበሬታን ካብ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳርን ፋይናንስን ኮለጅ ሕክምናን ስነ-ፍልጠት ጥዕናን ኦሮታ ክፍሊ ዕደጊ ምውካስ ይከኣል፡፡ መወከሲ ቁ.ቴሌፎን 163834/163467
6. ቤት ጽሕፈትና ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኺቡ፡ ጨረታ ናይ ምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ፡፡

ኮለጅ ሕክምናን ስነ-ፍልጠት ጥዕናን ኦሮታ

ኣቶ የውሃንስ ዘርኣማርያም ሓጎስ፡ ዝተፈቕደሎም ናይ ኤሌትሮኒክስ ንግዳዊ ትካሎም፡ "ኣሜን ኤሌትሮኒክስ" ብ (AMIEN ELECTRONICS) ኣብ ጋዜጣ ወጺኡ ዝነበረት (AMEN ELECTRONICS) ተባሂላ ክትቕየረሎም ስለዝሓተቱ፡ እዚ ናይ ንግዲ ስም ቅድሚ ምምዝጋብና ዝቃወም ኣካል እንተሎ፡ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ካብ ሕጋዊ ቤት ፍርዲ መኣገዲ የቕርብ፡፡ እንተዘይኮይኑ፡ ዝቃወም ኣካል ከምዘየለ ተቖጺሩ እዚ ናይ ንግዲ ስም ከምንምዝግቦ ነፍልጥ፡፡

ክፍሊ ወሰናዊ ንግዲ

ብስም ጺጋይ ሓጎስ ዓለበኺት ዝተመዝገበ፡ ብቁ.ፍ.ዋኒን 00000091 ዝኾነ፡ ኣብ ዞባ ዓንሰባ ን/ዞባ ከረን ዝርከብ ናይ መሸጣ ጨርቂ JCO ትካሊዩ፡ ንኣቶ ወ/ሮ መሐመድ ዓቡድ ሐሰን፡ ኣድራሻ ከረን ኣካርያ ስለ ዘለኹ፣ ዝቃወም ምስ ዝህሉ፡ እዚ ምልክታ እዚ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ኣብ ውሽጢ ሰላሳ መዓልታት፡ ስልጣን ዝለዎ ቤት ፍርዲ ተቓውሞኡ የቕርብ፡፡ እንተዘይኮይኑ፡ ዝቃወም ኣካል ከም ዘየለ ተቖጺሩ እቲ ናይ ክራይ ውዕል ሕጋዊ ምዝገባ ከምዝፈጸመሉ ነፍልጥ፡፡

ጺጋይ ሓጎስ ዓለበኺት

SMAP-Institute is proud to announce the launch of our latest training programs designed to equip you with the skills & knowledge needed for success in today's fast-paced world as well as professional translation and subtitling services.

From secretarial science to management, accounting (up to advance certificate level), pedagogy, and more - our comprehensive programs are tailored to meet your unique needs! We've also added some exciting new additions:

- Information and Computer Technology: Stay ahead of the curve with cutting-edge skills for a digital age.
- AI for Productivity: Boost your efficiency and productivity like never before.
- Computer Networks: Build strong connections and stay connected in today's online World.
- Object-Oriented Programming: Understand modern tool sets and paradigms for new possibilities in software development.
- Data Analytics & Modeling: Learn to make use of big data to generate insights that drive business success.

Don't miss out on this opportunity! Student enrollments for our tri-semester programs takes place every 2nd of January, May and September. Register now & take the first step towards success with SMAP.

Whether you're just starting out or looking to advance your career, our programs are designed to help you achieve your goals. Join us at SMAP-Institute & discover a brighter future for yourself.

Our Address: Saba Development Building: 6th Floor

IA 189 Warsai St. No. 55, Tiravolo

Tel. : ++292 1 180524

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

www.dlco-ea.org

CALL FOR EXPRESSION OF INTEREST FOR THE PROVISION OF EXTERNAL AUDIT SERVICES FOR FINANCIAL YEAR 2025/2026.

Description

The Desert Locust Control Organization for Eastern Africa (DLCO-EA) is a Regional Organization established in 1962 by an International Convention signed by the Governments of **Djibouti, Eritrea, Ethiopia, Kenya, Somalia, South Sudan, Sudan, Tanzania** and **Uganda,** mandated to control migratory pests to ensure food security. The organization is looking for a responsible Audit firm to audit the organizations' accounts at its Headquarters in Addis Ababa, Ethiopia for the FY 2025/2026.

Requirements

i. Licensed & registered with the Accounting and Audit Board of the respective DLCO-EA member country.
ii. Have solid experience of above five (5) years in the audit of Regional/International organizations.
iii. Provide evidence for deployment of adequate & qualified staff for this assignment.
iv. Have all the necessary legal documents.
v. Working relationship & affiliation with accredited international audit firm(s) will be an added advantage.
vi. Any actual or potential conflict of interest in taking up this role should be highlighted.

How to Apply

Interested firms who meet the above requirements are invited to submit proposals including the proposed audit fees by e-mail to director@dlco-ea.org by **March 23, 2026 at 16:30**.

DLCO-EA reserves the right to reject any or all submissions.

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዞባ ማእከል ኣስመራ

ኣብ መንነ ብርሃ የሴፍ ተኽሉ፥ ወከል ሚካል ብርሃ፥ ተጻዋዕቲ ወረ/ኑ ፍስሃየ ደሳለኝ፥ ሄኖክ ፍስሃየ፥ 1. ሮቤል ፍስሃየ 2. ራሄዋ ፍስሃየ 3. ሄኖክ ፍስሃየ 4. የናስ ፍስሃየ 5. ሚሮን ፍስሃየ፥ ንምጽዳቅ ዕርቂ ዝምልከት ጉዳይ ስለ ዘለኩም፥ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን11/03/26 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋቢያ ዕ/እኽሊ ቅረቡ። እንተዘይቀሪብኩም፥ ጉዳይኩም ኣብ ዘየለኹምሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ሰንዓፈ

ከሳሲት ወ/ሮ ዛይድ ሃይለ ሕድሮም፥ ሳምሶም ምላሽ ተሰፋይ፥ ብዓልቲ ቤትካ፥ ናይ ሓዳር ክሲ መስሪታትልካ ስለ ዘሎ፥ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን26/02/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፥ እንተዘይቀሪብካ፥ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር። ከሳሲት ፍዮሪ ገብረኺዳን ኣስመላሽ፥ ተኸሳሲ ነገረ ግደይ ኪዳን፥ ናይ ሓዳር ክሲ መስሪታትልካ ስለ ዘሎ፥ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን26/02/26 ኣብቤ/ፍ 8ይ መጋቢያ ዕ/እኽሊ ቅረብ፥ እንተዘይቀሪብካ፥ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር። ከሳሲት ኣስመረት ሃይለ ባህታ፥ ተኸሳሲ ለገሰ ብርሃ ሓጎስ፥ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን26/02/26 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፥ እንተዘይቀሪብካ፥ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር።

Call for Proposals: Global Fund Grant Cycle 8 (2027–2029)

The Opportunity

The State of Eritrea, through the Country Coordinating Mechanism (CCM), is preparing its funding request for the Global Fund Grant Cycle 8 (GC-8). This initiative aims to further reduce morbidity and mortality from HIV/AIDS, Tuberculosis, and Malaria, while significantly strengthening the national health system.

Invitation to Stakeholders

We invite all interested stakeholders—including Government Ministries, Civil Societies, Academic Institutions, and Non-Governmental Organizations—to submit innovative and high-impact proposals.

As disease elimination requires a multisectoral approach, we strongly encourage both traditional partners and new collaborators to apply to foster a more robust partnership.

Submission Details

- **Deadline**: 15 March 2026
- **Format**: Submissions must include both hard and soft copies.
- **Location**: CCM Secretariat, Office of the Minister of Health, Asmara.

Contact & Resources

For proposal templates, priority intervention areas, and technical guidance, please contact the Communicable Diseases Control Division at the Ministry of Health:

- CCM Secretariat: Tel: 121562 / 112095
- Program Managers: Tel: 122129

ዳየሪ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

04 ሕዳር 2018
**** - ኣስመራ

ቆፎኺ'ዩ ውሽጠይ

ስለምንታይ ከምቲ ብናጽነት ዘዕልላ ዘይተዕለለኒ ሓሲበሉ ኣይፍለጥን። ብሕቶታት ምሒር ከዋጥራ ባህገይ ኣይኩነን። ከም ድላያ'የ ዝሽዳ። ኣመና ክትፍቶ እተዓደለት ርህርህቲ ፍጥረት'ያ። ተውሳኺታ፡ ጉዳይ ዓለም ኣበይ ኢላቶ። እንትርፎ ኣብ ህይወታ ንዘጋጥም ኵነት ብተገዳስነት ምጥማት፡ ልባ ክዓርፈላ ከኣ ክሳብ እታ ናይ መወዳእታ ሕጊግ ምባል ካልእ ዝዓጅባ የለን። እንተ ኣብ ፍቕራዊ ዓለምና'ሞ ግዲ ኣጸቢቓ ብዓቕመይ ፈሊጠያስ ክምስክረላ እንከለኹ ዝዓሰለኒ ፍሉይ ዕግበት ከምቲ ሓይሉ ክገልጸልኪ ኣይክእልን።

ኣብቲ ክንዲ ዓለማ እትርእዮ ሕቝፈይ ሸጉጥ ኢላ ኣንቋዕሪራ ክትጥምተኒ እንከላ፡ ብዓይነይ ክዕጅባ እንከለኹ መሊሳ ትሸጉጥ። እዚ ልሙድ ትዕዝብተይ ክሰብሮ እደሊ፣ ግን ከይትኾሪ ከኣ እፈርሕ። ከምቲ ድላየይ ናይ ውሽጣ ጓሕጒሓ ናባይ ከተብሎ፡ ዝስምዓ ዘበለ ብኣይ ከተስተማቕሮ፡ ዝሓለመቶ ትያትር ፍቕሪ ብኣይ ኣብ ጋህዲ ክትርእዮ እደሊ።

“ትፈልጢዶ፧” ካብቲ ኣዒንታ ከዊላትሉ ዝነበረት ናባይ መሊሳ ተዓዘበትኒ። ንኽቕጽለላ ኣፍኩሳ ጠመተትኒ።

“ኣብ ውሽጥኺ ትድጉልዮ ሓሳባት፡ ስምዒታት፡ ቍሩብ ንፉስ ክረኽቡ እንከለዉ ኣብ ገጽኪ ጽምልው ዝበለ ጓህሪ ከም ዝፈጥሩ፧” ዓይኒ ዓይና ርኣኹ። ሰሚዓ ናብታ ዝጸናሓታ ጠመተ ኣድሃበት። እቲ ዝተወርወረ ትዕዝብታ ካብ ቀልጽመይ ኣይሓልፍን ነበረ። ስምዒታታ ክንበብ እንከሎ ግን ትዕዝብታ ልዕሊ ስፍሓት ውቅያኖስ ዝሓልፍ ይመስል ነበረ። ስምዒታታ ምስ ርኣኹ መልሓሰይ ‘መልሓስ ላም’ ክትከውን እብህግ። ኩብደይ ትበልዓኒ። ምሳይ ምህላዋ ዝፈጥረላ ናጽነት ስሕት ኢላ ክትነግረኒ እንከላ ከኣ ከም መጠንቐቕታ ዝፈነወቶ ኩይኑ ይስምዓኒ'ሞ ኑብሰይ እቐጽዕ። ድሕሪ 'ቲ ጥዑም ወግዒ ፍቕሪ ክልተና ክንናዘዝ ንጅምር። ስምዒታትና ብኸውሊ ሞባይላትና ከኣ ንገልጾ።

“ይቕሬታ ክሓተኪ ኣይነበረንን፡” ሓጺር ሓጺር ቃላት እሰደላ።

“ኖ ኣነ'የ ይቕሬታ ክሓትት ዝግባኣኒ። ከምቲ ትደልዮ ክኸውን ዘይምኽኣለይ፡” መልሳ ኣይድንጉይን'ዩ።

“ንሓቀኛ ስምዒታትኪ ከዊልኪ ንነብስኺ ኣይትመስልን ኢኺ። ንድላየይ ክትመስሊ'ውን ኣይትኽእልን ኢኺ። ሕማቕ ሓሳባት ዘመንጭወለይ ስምዒታት ኣባኺ ክርእይ ኣይደልን'የ።”

“ዝገርመኒ! ናባኻ ክመጽእ ከለኹ ኵሉ ጋዕገልጠመይ ወጊነዮ'የ ዝመጽኣካ። ምስ ተራኸብና ከኣ ከም ሓያል ስሕበት ዘጋጠሞም ብትንትን ይብሉ። ንኽውግኖም ዝቃለሶ፡ ምሳኻ ከለኹ ካባኻ የህድመኒ። ከዕልለካ እብል'ሞ ውቃቤኻ ዘይደፍሮ። ብኸመይ ከም ትፈልጠኒ ግር'ዩ ዝብለኒ፡” ኣብታ ጸቢብ ዝሰሌዳኣ ሞባይለይ ቃላት ኣላጊበ ከንብቦ ከለኹ ዓመት'ዩ ዝወስደለይ። ከይመለስኩላ ከለኹ ከኣ “ኣለኻዶ?” ዝብል ይመጽኣኒ። ደርገፍ ገፍ እናበልኩ፥

“ኣለኹ ምቅርቲ! ስምዒታት ምንባብ ምስ ጀመርኩ'የ ከፍቅር ክኢለ። እቶም ዝኣርነብክዮም ጋዕገልጠምኪ ስፍራኦም ፈሊጦም እዮም ዝቃለሱኺ። ንስኺ ግን ኣቢኺዮም። ኵሉ ግዜ እንታይ'ድየ ዝብለኪ፧” ክፎኹሰላ እናተመነኹ።

“ጉራሕ እንዲኻ! ኣነ ከምኡታት ዘይክእሎ። እንታይ'ሞ ዘይትብለኒ፧ እተን እትብለኒ ኣብ ነብሲወከፍ ምሸት ከይርሰዐን ኣብ ዳየረይ'የ ዘስፍረን።”

“እተን ናይ ሓጉስ ናይ ሰሓቕ ማናቲለ ክመጽኣኺ ከለዋ እናተዋሪዘኺ ትደግምያኸ?”

“ህ…ህ ‘ውሽጠይ ቆፎኺ'ዩ፡’ ድያ፧” ገና ኣይተመለሰትን ዘላ።

“ሓደ ሓረስታይ ካብቲ ኣብ ሓደ ክራማት ዘእተዎ ምህርቲ ናብራኡ ይኸትት። ንዝመጽእ ዓመት ዝኸውን ዘርኢ ከየትረፈ እንተ ነጊፋወን ግን እታ መሊኣ ዝነበረት ቆፎ ክትመልእ ኣይትኽእልን'ያ፡” ዘይተወደአ ሓሳባተይ ብተሃዋኺ መስደዲ ጠዊቓ ሰደድኩላ። ዝተረበጸት ክትመስል፡

“እንታይ ኢኻ ክትብል ደሊኻ፧” ምጽሓፍ ክሰልጣ ጉድ'ዩ።

“… በቃ ፍቕሪ ከኣ ከም ዘርኢ ዘትርሮ፡ ዘመቅሮ፡ ዘሕምሞ ይደሊ'ዩ። እታ ናይ ክልተና ቆፎ ብሓደ ኣይክትመልእን'ያ። ንጽንቃቕ ዘፈልፍል ቃጥያታት ፍቕሪ ክህሉዋ ኣሎዎ፡” ይረደኣያ ኣይረደኣያ ሰዲደላ። ተለፎነይ ድምጺ ሂባ ንዕረፍቲ ኣወጀት። ኣብ ዓራተይ ተጋዲመ ከኣ ንሕሉፍ ዕላላ ዘኪረ ከሳልያ ጀመርኩ።

***

እዮቤድ ተስፋብሩኽ

16 ጥሪ 2014
2:15 ድ.ቐ. - ዲጋ ምስላም

ትርጓሜ እተን መሓስእ

ኣብ መንጎናን ማርያም ፈቐይሒን ሓደ ንእሽተይ ሩባ ኣሎ። ቀትሪ ስለ ዘይድቅስ፡ ኣብ ጽላል ናይዞም ኣብዚ ሩባ ዝርከቡ ቀላሚንጦስ እናመጻእኩ'የ ዘንብብ። ብዙሓት መጽሓፍቲ ሒዞም ዘንብቡ ኣለዉ። ኣነ'ውን ንስለ ምሓዝ! ንስለ ግዜ ምሕላፍ ጥራይ ከንብብ ባህ ኣይብለንን'ኳ እንተ ነበረ ሕጂስ ገለ ኣይበለንን። እድጌታ፡ መቐረት ሰውራ፡ ኣመድዮ፡ ጃኮሊን፡ ስርቀተ ሞት፡ ትጽቢት ባህጊ፡ መጽሓፍ ቅዱስ፡ ናይ ደገ መጽሓፍቲ፡ ናይ ስራሕ ጽሑፋትን ካልኦት ዘይዘከርኩዎን ክንበቡ ርእየ ኣለኹ።

እዚ ዘለኹዎ ቦታ ሰብ ዝብሃል ኣይሓልፎን'ዩ። ካብቲ ቀላሚንጦሳት ርሒቐ ኣብ ጽላል ሰራው ኣንጺፈ'የ ዘንብብ። ብማዕዶ ዝሰማዕ ዘረባ ሰብ ሳሕቲ'ዩ ዝመጽእ። ገና ሰዓት ክልተ እንከሎ ምስ መጻእኩ'የ። እተን ኣብ ልዕለይ ኲይነን ኑቲ ፍረ ዘርኢ ናይቲ ሰራው ዝሓዘ ጭሕሚ እናሻዕ ሸዋሕዋሕ እናኣበላ ክጥምተን ዝገበራኒ ‘ጢጡ’ እንብለን ዝነበርና ጨራሩ፡ ኣብቲ ጨናፍር እናዘለላ ጻጸን ፍልሖን ይለቕማ። ሰዓት 4:30 ድ.ቐ. ንደሓር ግን ካብቲ ኣግራብ ብሓባር ወሪደን ከም ወፈራ ዓጺድ ተር ኢለን ኣብ መሬት ክለቕማ ይጅምራ። እዚ መዓልታዊ ዝዕዘቦ ዘለኹ'ዩ።

ካብታ ዘንጸፍኩላ ቦታ ናብቲ ሩባ ወሪደ፡ ለማጽ ጽላል ዝኣተዋ ከውሒ ረኺበ ኮፍ ኢለ፡ ናብቲ ዝበረኸ ወገን እቲ ሩባ እጥምት ነይረ። ነዊሕ ቀው ኢለ ክጥምት እጸንሕ'ሞ፡ ጸጸኒሖም እናዘለሉን ቍሊሕሊሕ እናበሉን ብቕድመይ ዝሓልፉ ማንቲለን ምጹጹላይን የበራብሩኒ። ክሳብ ዝኽወሉኒ ከኣ ኣማዕዱዎም። ምስ ተኸወሉ ናብቲ ክመጽእ ዝጽበዮ ጋሻ ውሑጅ ቀው ኢለ እጥምት።

እቲ ‘ናይ ዘይማይ’ ውሑጅ ዝወሰደለይ ሉለይ፡ ኣብ ገለ ርሑቕ ዓዲ ዝሃረመ ዝናብ ውሒዙ፡ ሉለይ ክማልኣለይ እጽበ ነይረ። እተን ናይ ሓድሽ ዓመት ክልተ ግዜ ናይ ተለፎን ርክብና፡ ናብ ሰንፈላል ደርቢየናኒ ቀኒየን። ብቐንያቱ ከቕለውልወኒ ዝቐነየ'ውን ንሱ'ዩ ዝኸውን። ብዝኾነ ኣጥቢቓ ዓፍራ ጋሻ ውሑጅ እናተጸበኹ እንከለኹ፡ ከቢዱኒ ናብ የማነይ ቍሊሕ ኢለ። ገና 10 ዓመታ

ዘይሰገረት ቈልዓ ኣብቲ ደንደስ ሩባ ተኾርሚያ፡ ብርኪ ኢዳ ኣብ ብርካ፡ መንከሳ ኣብ ጉምቦ ኢዳ ኣቐሚጣ ቀው ኢላ ክትጥምተኒ ጸንሐት። ኣባጊዓ ነቲ ጎቦ መልክዑ ቀይረንኦ ነበራ። ጸጉራ ብደሮና ጨዓይ መሲሉ፡ ከንፈራ ብንፋስ ተጨማዲዱ፡ ላዕልን ታሕትን ሮዛ ኳና ቱታ ለቢሳ ነይራ። ኣዒንታ ኣጨምጨማ ትርእየኒ ብምንባራ፡ ደቀቕቲ መሲለናኒ ነይረን፣ ግን ከኣ ኣይኮናን ከማይ ዓይኒ ፍንጃል'ያ። መልክዓን ቀይሓን በቲ ናብራ በረኻ ዘይምስሉ ሒዙ'ዩ። ኣነ ኣብዚ ዕድመኣ ኣብ ፈለማ ዓመት ናጽነት ካልኣይ ክፍሊ እምሃር ነይረ እኸውን'የ። ብዘይካ ማህደረይ ዝናብዮ ሓላፍነት ኣይነበረንን።

“እንታይ ደኣ ትገብሪ!፧” ኢለያ። ክልተ ኢደ ኣብ ብርካ ደርቢያ ቅንዕ ኢላ ጠሚታትኒ። ነዋሕ ክሳዳ ምስቲ ዝዓጠረ ቁርበት ክሳዳ ርእየ ክሳድ ሰገን ሉለይ ኣዘኪሩኒ። ጠቐስ ዘይብል ኣጣምታኣ ተገምጢሉ ንዓይ ዝሓትት ዘሎ እናመሰለኒ ሰኽኽ በልኩ። “ኣባጊዕ እሕሉ!” ኢላትኒ ደንጉያ። “ንስኻኸ እንታይ ደኣ ትገብር፧”

“እዚ ዝመጽእ ዘሎ ውሑጅ ትሰምዕዮዶ ኣየልኽን ኢኺ፧” ከይጠመትኩ መለስኩላ። ክትሰምዖ ግዲ ትፍትን ነይራ ስቕ ኢላ ጸኒሓ፡ “ሕጂዶ ውሑጅ ኣሎ'ዩ፧ ናይተን ናይ እምኒ መካይን'ዩ። ውሑጅ እንተ መጺኡ ደኣ'ሞ ክወስደካ እንድዩስ።”

“ኖኖ ናባይ ዝበጽሕ መልኸቲ ኣሎዎ፣ ንዕኡ ኩብጽሕ'ዩ ዝመጽእ ዘሎ፡” ምስ በልኩዋ ሰሒቓ። ነገረይ የስሕቕ'ዩ እናበልኩ ርእሰይ ነቕኒቐ። ተረዲኣትኒ ዝሰሓቐት መሲሉኒ ክሓፍር ደለየ። ምስ ጠመትኩዋ ግን ናብቲ ምንጻፈይ ኣመልኪታትለይ። ክልተ ማሓስእ ኣብቲ ምንጻፈይ ኣፍ ንኣፍ ተዋሂበን ኣዕሪፈን ርኣኹ። መጽሓፈይን ዳየረይን ክልተኡ ተዓምጺጹን ተጸቒጡን'ኳ እንተ ነበረ፡ ኣየጉሃየንን። እዛ ቈልዓ ስግር እቲ ሩባ ኲይና ኵረት ክትድርብየለን ምስ ጀመረት ግደፊ ኢለያ። ኣንፈተይ ናብኣን ገይረ ከኣ ስቕ ኢለ ርእየየን። እናሓንሳእ ናብ የማንን ጸጋምን፡ እንሓንሳእ ከኣ ንሓድሕደን ምጥማት ኣየዕረፋን። ነቲ ዘየዕረፈ ትጽቢተይ ፈሊጠን፡ ንጽባሕ ርእየን ዝነግራኒ ዘለዋ ነብያት ኲይነን ተሰምዓኒ። ነዓይ ናይ ልቡ ይሓልም ደኣ ኣይትበልኒ'ምበር… ውሽጠይሲ ሓጉስ ይመልእ ኣሎ። ኵሉ ህይወተይ ከኣ ኣብዚ ሓጉስ ከም ዝምርኩስ እፈልጥ'የ።

ልቦናን ፍልስፍናን

ምሉእብርሃን ሃብተገብረኤል

12 ክፋል

ዋሕዚ ዓወት

"ዓወት ካብ ጸገማት ዕድል ብምጥላሽ እዩ ዝርከብ፡" - ሳን ጹ
"ካብ ብዘይስራሕካዮ ዝጠፍአ ብዘስራሕካዮ ክጠፍአ እመርጽ፡፡" - ለሰል ቤከ

ኣብ ህይወትናን ኣብ ስራሕናን ክንዕወት እንተ ደሊና፡ ደርማስ ስጉምቲ ናይ ምውሳድ ባህሊ ክሀጥሪ ይግባእ፡፡ ንህጻናት እስከ ብደቂቕ ክንከታተሎም ንፈትን፡፡ ህጻናት ቀጻሊ ስጉምቲ ካብ ምውሳድ ኣየዕርፉን እዮም፡፡ ህጻናት ስጉምቲ ካብ ምውሳድ ዘቁርጹ፡ ገለ ጸገም ከጋጥሞም እንከሎ ጥራይ እዩ፡፡

ናብ ድሕሪት ምልስ ኢልና ንግዜ ህጻንነትና ክንዝክር ምስ እንሕልን፡ ብርክት ዝበሉ ስጉምቲታት ንወስድ ምንባርና ክንዝክር ንኽእል ኢና፡፡ ኣብ ግዜ ህጻንነትና ስጉምቲ ዘይወሰድናሎም ሰዓታት እንተ ደኣ ነይሮም፡ እቶም ኣብ ድቃስ ዘሕለፍናዮም ጥራይ እዮም ክኾኑ ዝኽእሉ፡፡ ዝያዳ ስጉምቲ ብዝወሰድናዮም መጠን፡ ዝያዳ ለውጢ ነመዝግብ ምንባርና እውን ክንርስዖ ኣይንኽእልን ኢና፡፡ ክሳብ ዓበይቲ ሰባት ስጉምቲ ኣብ ምውሳድ ምሕር ክንጥንቀቕ ከም ዘለና ዝገሩና፡ ኣብ ግዜ ህጻንነትና እንወስዶም ስጉምቲታት ማእለያ የብሎምን፡፡

ዋላ እቶም ዝያዳ መሰረታውያን ባእታታት ናይ እዚ እንነብረሉ ዘለና

ኣድማስ፡ ማእለያ ዘይብሉ ስጉምቲ እዩ ዝደማፍ፡፡ ናብ እቲ ዝተሓተ ክፋል ውቅያኖስ እንተ ተጎቕጒትካ፡ ቀጻልን ደርማስን ስጉምቲ ክውሰድ ኢኻ እትርኢ፡፡ ኣብ ትሕቲ እዛ እንነብረላ ዘለና ፕላኔት ማእለያ ዘይብሎም ምንቅስቓሳት ይካየዱ ኣለዉ፡፡ እዚ ምንቅስቓስ ኩሉ ደው ዘይብል እዩ፡፡

ኑቶም ካብ ከቢና ዘይጠፍኡ ጻዕራማት ጻጸን ንህብን ብጮፍራ ክሰርሑን ክወናጨፉን እንከለዉ እስከ ንተዓዘቦም፡፡ መጻኢኦም ውሑስ ንምግባር ልዑል ስጉምቲ ክወስዱ እንከለዉ፡ ከቕልበሎም ኢና፡፡ ጻጸን ንህብን ቀጻሊ ደርማስ ስጉምቲ እዮም ዝወስዱ፡፡ ተራ ስጉምቲ ምውሳድ ምስኦቶም ኣይከይድን እዩ፡፡ ንሳቶም ካብ ጉድጓዶም ክወጹ እንከለዉ ይኹን፡ ካብ ቆፎኦም ወጺኦም ክወናጨፉ እንከለዉ፡ ላህመም ምባል ምስ ተፈጥሮኦም ኩሉ ዝሳነ ኣይኮነን፡፡ ናብ ድሕሪት ገጾም ክዘልቑ ኢሎም እውን ዝኾነ ምልክት ኣየርእዩን እዮም፡፡

ሙብዛሕትኦም ብድስፕሊን ዝበሰሉ ሰባት፡ ደርማስ ስጉምቲ ኣብ ምውሳድ ዓይኖም ኣይሓስዩን እዮም፡፡ እቲ ምንታይሲ፡ ተራ ስጉምቲ እናወሰድካ ናብ ጫፍ ዓወት ንኽትበጽሕ ከም ዘይከኣል ኣዳዕዲዖም ይፈልጡ እዮም፡፡

ገለ ሰባት ኣብ ግዜ ህጻንነቶም ብዝኾኑትምና ስለ ዝዓበዩ፡ ኣብ ግዜ ህጻንነቶም ደርማስ ስጉምቲ ኣብ ምውሳድ ስግኣት ከም ዘበርዎም ዘዘንትዉ ኣለዉ፡፡ ገለ ካብኣቶም ኑቲ ተራ ስጉምቲ ናይ ምውሳድ ልምዲ ምስኦም ሐዚዎምዎ ክሳብ ግዜ ሽምግልና ዝቐጽሉ ኣይሰኣኑን እዮም፡፡ ካልኣት ግዱ ኑቲ ኣብ ግዜ ህጻንነቶም ደርማስ ስጉምቲ ክወስዱ ዕድል ዘይረኸቡሉ፡ ኣብ ግዜ ንእሰነቶም ብዙዓጻጸፈ ስጉምቲ ብምውሳድ ዘኩሓሕስዎ ኣለዉ፡፡ እቲ ቅሉዕ ውሳነ ድማ፡ ንሱ እዩ፡፡

ገለ ካብ እቶም ኣብ እዚ እዋን ከም ዕዉታት ሰባት እንፈልጦም፡ ኣብ ግዜ ህጻንነቶምን ንእሰነቶምን ብዘዘተፈላለዩ ጠንቅታት ካብ እቲ ቅሉዕ መንገዲ ኣንደልሂጾም ዝሰበሩ እዮም፡፡ ንሳቶም ኑቲ ዝበዝሐ ጸዓቶም ኣብ ዘየርብሐም መዳይ እዮም ዘሀልኽዎ ነይሮም፡፡ ኣብ ኣልኮላዊ መስተ፡ ሽጋራ ምትካኽ፡ ሓሸሽ ምጥቃም፡ ... ኣብ ዝኣመሰሉ ዘየድልዩ ንጥፈታት ይሸመሙ ነይሮም፡፡

ደሓር ግዳ ካብ እቶም ሕማቓት ንጥፈታት ቀስ ብቐስ ክዘልቑ ይጀምሩ፡፡ እቲ ካብ ሕማቕ ንጥፈታት ምዝላቕ ጸቡቕ ወጽኢት ምስ ረኸቡሉ፡ ምሉእ ብምሉእ ክሳብ ምቁራጽ ይበጽሑ፡፡ ኑቲ ዝበርም ትህኪት ኣብ ስራሕ ኣወጊዶም፡ ብልዑል ጸዓትን ጻዕርን ኣብ ስርሖም ኣድማዕቲ እናኾኑ ይመጽኡ፡፡

ብሕልፊ ኣብ ስራሕ ዓለም ጸቡቕ ኣንፈት እንተ ሒዞም፡ ኣብ ሓጺር ግዜ ኣብ ጥርዚ ዓወት ክበጽሑ ይኽእሉ እዮም፡፡ ናይ ዝጠዘለ ሰብ ጸገም እኮ ሰኣን ኣንፈትካ ምንጻር ዕንክሊል ምባል እዩ፡፡ ኣንፈትካ ብግቡእ እንተ ዘጽሬርካ፡ ንጸገማት ህይወት ክትብድሆ ኣይትኽእልን ኢኻ፡፡

ኑቶም ኣንፈቶም ከጽሩ ዘይከኣሉ ሰባት ህይወት ምሕር ኣሰልካዪት ኢያ፡፡ ንሳቶም ንህይወት ብዘይ ዕላማ እዮም ዝኩብርዋ፡፡ ንሳቶም ኣንፈቶም ስለ ዘይፈልጡ፡ ኣብ እቲ ዘየድልየም መዳይ ዘይተደልየ ጸዓት የህልኹ፡፡ ከም ሳዕቤኑ፡ ሃናጺ ዝኾነ ውጽኢት ክሓፍሱ ኣይረኣዩን እዮም፡፡

ኣብርቲዕካ እናሰራሕካ ክንስኻ፡ ቀጻሊ ካብ መንገዲ ዓወት ትፍንተት እንተ ደኣ ሃሊኻ፡ ኣንፈትካ ኩተማራረ ከም ዘለካ ክጠፍኣካ ኩሉ ኣይግባእን፡፡ ኣብርቲዕካ ምስራሕ ጥራይ ንበይኑ ኣኻሊ ኣይኮነን፡፡ እኹል ሚላ ክህልወካ ይግባእ፡፡ ብድሕሪኡ ኣብ ምውሳን ተባዕ ምዃን የድሊ፡፡

ሓንሳእ ኑቲ ቅሉዕ ኣንፈት ምስ ተታሓላዘካዮ፡ ምሉእ ጸዓትካ ኣውጺእካ ኣብ ስራሕካ እንተ ተጸሚድካ፡ ዓወት ዘይትሓፍሰሉ ምኽንያት ኣይህሉን እዩ፡፡ ሽዑ ኢኻ ድማ ደርማስ ስጉምቲ ክትወስድ እትድረኽ፡፡

ኣብዚ መዳይ ምስ በጻሕካ ስጉምቲ ዘይምውሳድ፡ ምድሕርሓር ወይ ተራ ስጉምቲ ምውሳድ ኩሉ ኣየዋጽእን እዩ፡፡ ኣብ ዒላማኻ ቀጻልን ዘዋቱኸን ስጉምቲ ምውሳድ ጥራይ እዩ ናብ እቲ ዝደለኻዮ ደረጃ ከብጽሓካ ዝኽእል፡፡

ክንዲ ዝኾነ እዮም እምበኣር፡ እቶም ኣብ ዓለምና ኣብ ዝለዓለ ጫፍ ዓወት በጺሖም ዝመስሉና ሰባት፡ ቀጻሊ ናብ ካልእ ዝበረኸ ጫፍ ዓወት ክሓኽሩ እንርእዮም ዘለና፡፡ ገና ገና ምቕጻሎም እውን ዘይተርፍ እዩ ዝመስል ዘሎ፡፡ ምኽንያቱ፡ ንዕኣቶም ብቐሊሉ ዝዓግብ ሽውሃት ዓወት ኣይኮነን ዘለዎም፡፡

ደርማስ ስጉምቲ

ደርማስ ስጉምቲ ክትወስድ እንከለኻ ገለ ዘይተጸበኻዮም ጸገማት ክፍጠሩ ከም ዝኽእሉ ኣብ ግምት ከተእትዎ ጸቡቕ እዩ፡ እናሓንሳእ ጸገማት ኣገደስቲ ዝኾኑሉ እዋናት ኣለዉ፡፡ እቲ ምንታይሲ፡ ካብ እቶም ጸገማት ወጺእካ ናብ ካልእ ዝለዓለ ደረጃ ንክትሓኩር የኽእሉኻ እዮም፡፡

ደርማስ ስጉምቲ ክትወስድ እንከለኻ፡ ብዙሕ ክሳብ ክንደይ ሰዓታት ክትሰርሕ ከም ዘለካ ኣይኮነንብን እትሓስብ ወይ እትጭነቕ፡፡ ደርማስ ስጉምቲ ክትወስድ ክትጀምር እንከለኻ እኳ፡ ኣእምሮኣዊ ዝንባለኻ ይልወጥ እዩ፡ ወጽኢትካ እውን ምስኡ እዩ ዝልወጥ፡፡

ወዮ ዘመዝጉቦዮ ለውጢ ንባዕሉ ንዘበለጸ ለውጢ እዩ ዝድርኽ ወይ ዝዕድም፡፡ እቲ ምንታይሲ፡ እቲ ዘመዝጉቦዮ ለውጢ ረብሓኡ ክሳብ ክንደይ ምዃኑ በርሃው ኢሉ እዩ ዝርኣዮ፡፡

ብሕልፊ ሰባት ንዘመዝጉቦዮ ለውጢ ኣልዒሎም ናእዳኦም ክገልጹልካ እንተ ጀሚሮም፡ በቲ ዝጀመርካዮ ንኽትቅጽል ዓቢ ፍናን እዩ ዝፈጥረልካ፡፡ ብሰሪ እቲ ቅድሚ ሕጂ ተራ ስጉምቲ ብምውሳድካ እተጣኸኮ ዝሁበርካ ግዜ ክተሓስበካ ይጀምር፡፡ ክንዲ ዝኾነ ደርማስ ስጉምቲ ምውሳድ ከም ልምዲ ኣብ ውሽጥኻ ክተሰርጾ ከም ዘለካ ምስ ገዛእ ርእስኻ ቃል ክትኣቱ ትኽእል፡፡

ደርማስ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት ንዓወት ከም ግዴታኦምን ሓላፍነቶምን ገይሮም እዮም ዝወስድዎ፡፡ ንሳቶም ኣብ ገዛእ ርእሶም ልዑል ርእሰ ተኣማንነት ስለ ዘጥርዩ ብናእዳ ይኹን ቑጥፈታ ናይ ሰባት ብዙሕ ኣይጽለዉን እዮም፡፡ ብዘሰርሕዎ ንውሓት ግዜ ንብቐዓት ስራሖም ኣይመዝንዎምን እዮም፡፡ ብዘኸሰብዎ ገንዘብ እውን እንተ ኾኑ ንብቐዓቶም ክመዝንዎ ኣይሕልኑን እዮም፡፡

ንዕኣቶም ዝያዳ ዘገድሶም ክሳብ ክንደይ ኣብ ህይወቶምን ኣብ ስራሖምን ዓቢ ለውጢ የመዝግቡ ኣለዉ እዩ፡ መጻኢ ህይወቶም እብ እቲ ክሳብ ክንደይ ደርማስ ስጉምቲ ይወስዱ ከም ዘለዉ ከም ዝምርኩስ ኣዳዕዲዖም ይፈልጡ እዮም፡፡

ኣብ ዝኾነ ስራሕ ክትቀጻር እንከለኻ ወይ ዝኾነ ናትካ ትካል ክትከፍት እንከለኻ ዕላማኻ ምንጻር ኣገዳሲ ምኻኑ ክትስሕቶ ኣይግባእን፡፡ ሓደ ሰብ ገዛእ ርእሱ ከየማዕበለ ኑቲ ተቖጺሩ ዝሰርሓሉ ትካል ወይ ኑቲ ዝኸፈቶ ናይ ገዛእ ርእሱ ትካል ከየማዕበሎ ኣይክእልን እዩ፡፡

እቲ ንገዛእ ርእሱ ልዑል ክብሪ ዝሁብ ሰብ መብዛሕትኡ ግዜ ንስርሑ እውን ልዑል ክብሪ ይህብ እዩ፡ ንሱ ወከል ናይ ስድራኡ ምዃኑ እውን ስለ ዝፈልጥ፡ ኣብ ስርሑ ዝያዳ ብምድማዕ ንክብሪ ስድራ ቤቱ ኣብ ምሕላው ኣይሰንፍን እዩ፡፡

እቶም ደርማስ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት፡ ካብ ኣብ ውድድር ንላዕሊ ኣብ ምትሕብባር እዮም ዝኣምኑ፡፡ ንሳቶም ንህቡብነት ብዙሕ ፋዕራ የብሎምን፡፡ የጉዳስ ብኣላ ጽፉፍ ስርሖም፡ ሰሞም ኣብ ሓጺር ግዜ እዩ ዝኸይድ፡፡ ጸቡቕ ስም ዝረኸበ ትካል፡ ዓማዊሉ ካብ ግዜ ናብ ግዜ እናበዝሑ ከም ዝመጽኡ ኩሉ ዘማትእ ኣይኮነን፡፡

ገለ ትካላት ብሓይሊ መወዳወዲ ዝያዳ ዓማዊል ክጥርያ ይሕልና እየን፡፡ የጉዳስ

መወዳወዲ ብበቓዓት ፍርያት እንተ ደኣ ዘይተሰነዩ ዕምሩ ምሕር ሓጺር እዩ ዝኸውን፡፡ መብዛሕትኡ መዋወዲ ንርዱእ ምኽንያት፡ ተጋኒኑ እዩ ዝቐርብ፡ ከም ወጽኢቱ፡ ዓማዊል ልዑል ትጽቢት የሕድሩ፡፡ እቲ ትጽቢቶም እንተ ዘይሰምሪሉም ኩሉ ኑቲ ፍርያት ዳግማይ ከይገዝእዎ ንሓዋሩ ተፂኢ ይብልዎ፡፡

ኣብዚ ንኣገዳስነት መወዳወዲ ንምንእኣስ ኣይኮነናን ክንገልጽ ደሊና፡፡ ኣገዳስነት ኣብ መወዳወዲ ወፍሪ ምግባር ካብ ማንም ሰብ ዝተኸወለ ኣይኮነን፡፡ ፍርያትካን ትካልካን ኣብ ምልላይ ኣገዳስነት መወዳወዲ እዝዩ ዓቢ እዩ፡፡ የጉዳስ ብቕዓት ፍርያትካን ሓይሊ እቲ እትገብሮ መወዳወዲን ምሕር ክራሓሓቕ ከም ዘይብሉ ምዝካር ጸቡቕ እዩ፡፡

እቶም ደርማስ ስጉምቲ ዝወስዱ ሰባት፡ ኣብ ስራሖም ልዑል ፍቕሪ ስለ ዘለዎም፡ ብዙሕ ድኻም ኣይስምዖምን እዩ፡፡ ናይ ስራሕ ወናም እምብዛ ልዑል ስለ ዝኾኑ፡ ኣብ እዋን ስራሕ ትህኪት ኣየዝዕብርቖን እዮም፡፡ ብውዕወዕ ወይ እናሰርሑ፡ ንኽልኣት መሳርሕቶም ከይተረፉ ደርማስ ስጉምቲ ንኽወስዱ እዮም ዝድርኽዎም፡፡

ብርግጽ ንፉዓት ሰራሕተኛታት ዘይፈትዉ ሰባት ከም ዘለዉ ርዱእ እዩ፡፡ ንሳቶም ንንጡፍ ወይ ወፋይ ሰራሕተኛ ከም ወለፍ ሰራሕተኛ (workaholic) ገይሮም ክኾምሽዎ እዮም ዝሕልኑ፡፡ ከም ስሱዕን ብቐሊሉ ዘይዓግበን ገይሮም እውን ዘጸልምዎ ኣይሰኣኑን እዮም፡፡ ከም ሕማቕ ነገር ዝተሰኮሉን ናይ ኣእምሮ ጸገም ዘለዎን ገይሮም ከኣ ክቖቕፍዎ ይኽእሉ እዮም፡፡ ንሳቶም ዕብየት ስራሕ ክብልዎ ብህይወቱ ዝጣዕዎ ገይሮም ዘኣእሰዎ ድማ ኣለዉ፡፡

የጉዳስ እዚ ጠቕነ ንዕኣቶም ቅጭጭቀ ኣይብሎምን እዩ፡፡ ምኽንያቱ፡ ንሳቶም ንዝኾነ ዝሰርሕዎ ነገር ምስ ገዛእ ርእሶም ብዕምቈት ተላዚቦም እዮም ዝፍጽምዎ፡፡ ናይ ገለኦም ጸለመ፡ ካብ ቅንኢ ዝበገስ ከም ዝኾነ ስለ ዝግንዘቡ፡ ኑቲ ሕሜታ ዕሽሽ ኢሎምዎ ይሓልፉ፡፡

ዕዉታት ሰባት ዓቢ ዓወት ንኽተመዝግብ ክሳብ ክንደይ ማዕቶእቲ ከም ዝሓትት ኣማእዚኖም ስለ ዝፈልጡ፡ ብቐሊልቲ ማሰናኽላት ካብ ስርሖም ኣይገናደብን እዮም፡፡ ዋላ ዓበይቲ ማሰናኽላት እንተ ጸንሐም እውን ደርማስ ስጉምቲ ብምውሳድ ክኣልዩዎ ምሉእ ብቕዓት ኣለዎም፡፡

ንሳቶም ካብ ተበገሱ ኣብዩ ክበጽሑ ከም ዘለዎም ጽፉፍ መደብ ስለ ዘውጽኡ፡ ብናይ ካልኣት ሰባት ርእይቶ ካብ ጉዕዞ ህይወቶም ኣየንደልህጹን እዮም፡፡ ንሳቶም ቀጻሊ ምስ ገዛእ ርእሶም ጥራይ እዮም ክወዳደሩ ዝሕልኑ፡ እወ ካብ እቲ ትማሊ ዘመዝገብዎ ዓወት ንላዕሊ ሎሚ ዝበለጸ ዓወት ንኸመዝግቡ እዮም ቁሪጾም ዝለዓሉ፡፡

"ዝዓበየ ጸገም ኪጋጥመካ እንከሎ፡ ኣብ ምእላዩ ዝዓበየ ክብሪ ትረክብ፡" - ኤፒኩረስ
"ዕወት ሰብ በቲ እተደገቦሉ ኣእማን ደልዱል መሰረት ዝሃንጽ እዩ፡" - ደቪድ ብሪንክሊ

ይቕጽል

ስፖርት

ኣብርሃም ዮውሃንስ (ወዲ ዕቋር)

ቀይሕ-ባሕሪን ዘራእትን ጥረትን ናብ ፍርቂ ፍጻመ ሓሊፈን

ኣብ መንጎ ናይ ቀዳማይን ካልኣይን ድቪዥዮን ጋንታታት ዞባማእከል ዝካየድ ዘሎ ጸወታ ኩዕሶ እግሪ ዘዋሪት ዋንጫ ዞባ ማእከል፡ ብኽልተ ጸወታታት ቀጺሉ።

ፈለማ ኮርፖረሽን ዘራእትን ጥሪትን ምስ ደንደን 'ቢ' ተጻዊታ። ዘራእትን ጥሪትን ካብቲ ብለጽ ተጻዋታይ ዝተብሃለ ርቤል ዞሚከኤል፡ ሰለስተ ሽቶታታት ብምርካቡ ነታ ካብ ኣሚር ዑመር ሓንቲ ሽቶ ዝረኸበት ደንደን ብ፡ 3-ብ1 ረቲዓታ። ኮርፖረሽን ዘራእትን ጥሪትን ድማ፡ ሓሙሽተ ነጥቢ ምስ ጸብጸበታ ሽቶ ስለ ዘላቶ፡ ነቲ ካልኣይ ጸወታ ክትዕዘብ ተገዲዳ።

ካልኣይ ጸወታ ንቀይሕ-ባሕሪ ምስ ኣልታሕረር ዘራኸበ ነይሩ። ክልተአን ማዕረ ነጥቢ ሒዘን'የን ናብ ሜዳ ኣትየን። ኣብዚ ግጥም፡ ቀይሕ-ባሕሪ ዓወትን ማዕረን ዘዋጽኣ ክኸውን ከሎ፡ ንኣልታሕረር ግን ዓወት ጥራይ የገድሳ ነይሩ።

ክልተአን ጋንታታት ናብ ፍርቂ ፍጻመ ንምሕላፍ፡ ካብ ፈለምኡ ሓያል ቅልስ ኣርእየን። እንተኾነ ዝተመዝገበ ሽቶ ብዘይምንባሩ ጸወታ 0-ብ0 ክዛዘም ክኢሉ። ኣብዚ ግጥም፡ ናህም ኣማኒኤል ናይ ቀይሕ-ባሕሪ ብለጽ ተጻዋታይ ተባሂሉ። በዚ ዝተረኸበ ወጽኢት ከኣ፡ ቀይሕ-ባሕርን ዘራእትን ጥሪትን ንኣልታሕረር ብጽብጸባ ሽቶ በሊጸን ናብ ፍርቂ ፍጻመ ሰጊረን።

እዚ ከምዝሉ ከሎ፡ ሊግ ደቂ ኣንስትዮ ዞባ ማእከል'ውን ክልተ ጸወታ ኣካይዱ። ኣብቲ ዝተኻየደ ጸወታ፡ ዕዲጋ ሓሙሰ ምስ ምምሕዳር ሰምበል2-ብ2 ክወጽኣ እንከለዋ፡ ደንደን ድማ ንምምሕዳር ገጀረት፡ 8-ብ0 ሰዒረንኣ።

ሻምፕዮን ካልኣይ ድቪዥዮን ኣብ ዝተኻየደዎ ጸወታ ድማ፡ ዕዲጋ ሓሙሰ ምስ ኣርባዕተ ኣስመራ 1-ብ1፡ ጸጸራት ከኣ ንንግደዊ ባንክ 2-ብ0 ሰዒሮምዎ።

ሃገራዊ ውድድር ኩዕሶ እግሪ ገማግም ባሕሪ ይቕጽል

ኣብ ወደባዊት ከተማ ባጽዕ ዝሰላሰል ዘሎ ሃገራዊ ውድድር ኩዕሶ እግሪ ገማግም ባሕሪ፡ ብርክት ዝበለ ጸወታታት ብምስልሳል ይቕጽል ኣሎ።

ኣብ ዝሓለፈ መዓልታት ኣብ ዝተኻየደ ጸወታ፡ ዞባ ደቡብ ንዞባ ዓንሰባ 12-ብ5 ክትስዕራ እንከላ፡ ተጻዋታይ ዞባ ደቡብ ማህደረ ደሳለ ድማ፡ ሸሞንተ ሽቶታት ኣመዝጊቡ። ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ምስ ማእከል ኣብ ዝተኻየደቶ ጸወታ ኸኣ፡ 6-ብ5 ተዓዊታ። ኣብ ዝሰዓበ ጸወታ፡ ዞባ ዓንሰባ ንጋሽ-ባርካ 12-ብ6 ክትረትዓ እንከላ፡ ሽዱሽተ ሽቶታት ዘመዝገበ ዳኒኤል መልኣከ ብለጽ ተጻዋታይ ተባሂሉ። ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ንደቡባዊ ቀይሕ ባሕሪ 7-ብ5 ኣብ ዝረትዓትሉ ግጥም ድማ፡ ኣርባዕተ ሽቶታት ዘመዝገበ ናይ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ተጻዋታይ ኢብራሂም ዓብዱ፡ ብለጽ ተጻዋታይ ተባሂሉ ተረቒቑ።

ሃገራዊ ውድድር ኩዕሶ እግሪ ገማግም ባሕሪ፡ ብዘተፈላለዩ ግጥማት ንጥፈታቱ ክቕጽል'ዩ።

ውድድራት ትራክን ተግባራት ሜዳን ሚንስትሪ ምክልኻል ተዛዚሙ

መኩሳን ገስጋስን ሓበሬታን ሚንስትሪ ምክልኻል፡ ብምኽንያት ኣህጉራዊ መዓልቲ ደቂ-ኣንስትዮ ክካየድ ዝቐነየ ናይ ደቂ-ኣንስትዮ ውድድር ኣትሌቲክስ ተዛዚሙ።

እዚ ንሳልሳይ ዓመቱ ዝተኻየደ ውድድራት ትራክን ተግባራት ሜዳን ካብ ኩለን ኣሃዱታት ሚንስትሪ ምክልኻል ዝመጽኣ ደቂ-ኣንስትዮ ዝተሳተፍኦ ኮይኑ፡ ካብ ዕለት 27 ለካቲት ክሳዕ ሓደ መጋቢት ኣብ ስታድዩም ኣስመራ ተሰላሲሉ።

ኣብዚ ዝተኻየደ ውድድር፡ ኣብ ናይ ልዕለት ዝላ ሳምራ ብርሃነ ካብ መኸተ፡ ኣርሴማ ገ/ሂወት ካብ በረፊር፡ ሊድያ ፍጹም ካብ ብድሆ ቀዳሞት ሰለስተ ዕወታት ክኸኣ ከለዋ፡ ናይ መሬት ዝላ ድማ፡ ሳምራ ብርሃነ ካብ መኸተ፡ ሮዳስ ጥዑምዝጊ ካብ ብድሆ፡ የዲት ኣፎም ካብ ንስሪ ተዓዊተን። ናይ ዳርባ ጭማራ፡ ዘመን ተኽለሰምባት ካብ በረፊር፡ ጸገ ባህታን ሰሊና ወልደኣብን ካብ ብድሆ ተዓዊተን። ኣብ ዳርባ ዓረር፡ ቅሳነት ተወልደብርሃን ፍረወይኒ ክብሮምን ካብ ብድሆ፡ ታርታ ተኽሉብርሃን ካብ በረፊር ክዕወታ ከለዋ፡ ኣብ ዳርባ ዲስኮስ ድማ፡ ኤደን ጸጋይን ፍረወይኒ ክብሮምን ካብ ብድሆ፡ ታርታ ተኽሉብርሃን ካብ በረፊር ዕወታት ኩይነን።

ኣብ ናይ ትራክ ውድድራት ከኣ፡ ኣብ ናይ 100 ሜትሮ ስምረት ሃይለ ካብ ሓሬና፡ ቅሳነት ገ/ልኡል ካብ በረፊር፡ ሳምራ ብርሃነ ካብ መኸተ ተሸሊመን። ኣብ ናይ 200 ሜትሮ ድማ፡ ስምረት ሃይለ ካብ ሓሬና፡ መድሃን ተኽሉ ካብ መኸተ፡ ቅሳነት ገብረልኡል ካብ በረፊር ተዓዊተን። ኣብ ናይ 400 ሜትሮ፡ ልዋም ኣንገሶም ካብ በረፊር፡ መድሃን ተኽሉ ካብ መኸተ፡ ሚካል ዘርኣዝጊ ካብ በረፊር ንሽልማት በቒዐን። ኣብ ናይ 800 ሜትሮ፡ ልዋም ኣንገሶምን ሚካል ጸገዘኣብን ካብ በረፊር፡ ሰደን መድሃኔ ካብ ብድሆ ዕወታት ኩይነን። ኣብ ናይ 1500 ሜትሮ፡ ኣድያም ይሕደጎ ካብ በረፊር፡ ቅሳነት ተወልደብርሃን ካብ ሓሬና፡ ሰደን መድሃኔ ካብ ብድሆ ተዓዊተን። ኣብ ናይ 5 ሽሕ ሜትሮ፡ ቅሳነት ተወልደብርሃን ካብ ሓሬና፡ መዚት ተስፋይ ካብ ዓምበርበብ፡ የርዳኖስ ሃብተስላሴ ካብ በረፊር ንመዳልያ በቒዐን። ኣብ ናይ ሪለይ 4/100 መኸተ ቀዳመይቲ ዕወትቲ ክትከውን እንከላ፡ ሓሬናን ብድሆን ሰዒበንኣ።

ኣብዚ ካብ ዝቐደ ዝቐጸለ ውድድር፡ ክሉብ በረፊር ብድምር ወጽኢት ዕውትቲ ጋንታ ብምኳን ዓብዩ ዋንጫ ከም ዝተሸለመት ጨንፈር ዜና መ/ጉ/ሓ/ሚ/ም ሓቢሩ።

ኩዕሶ እግርን መርበብን፡ ዞባ ዓንሰባ

ሻምፕዮን ኩዕሶ እግሪ ደቂ-ኣንስትዮ ከተማ ከረን፡ ምምሕዳር 02 ፈላሚ ዓወት ዘመዝገበትሉ፡ ምምሕዳር 01ን 03ን ስዕረት ዝተሰከማሉን ግጥም ኣብ ስታድዩም ከረን ኣሰላሲሉ።

ኣብቲ ሚዛናዊ ምንቅስቓስ ዝተርኣየሉ ንምምሕዳራት ከባቢ 03ን 02ን ዘራኸበ ግጥም፡ ቀዲማ ምምሕዳር 02 ካብ ያሲሚን በየነ ሆሳእና መድሃኔን ሽቶ ብምርካብ መሪሕነት ሒዛ፡ ይኹን እምበር ምምሕዳር 03 ካብ ኣፍራሕ ያሲን ሽቶ ብምርካብ ናብ ዕረፍቲ 2-ብ1 ወጺኦን። ድሕሪ ዕረፍቲ ምምሕዳር 03 ካብ ኣፍራሕ ያሲን፡ ምምሕዳር 02 ድማ ካብ ኣርያም ገብረሚካኤል ሽቶ ብምርካበን ጸወታ 3-ብ2 ተዛዚሙ።

ኣብቲ ናይ ዝሓለፈ ዓመት ዕውትቲ ጋንታ ምምሕዳር 05 ምስ ምምሕዳር 01 ዝተኻየደኦ ጸወታ፡ ምምሕዳር 05 ክልተ ሽቶታት ካብ ሚርሽል ተከኣ፡ ሓሓንቲ ሽቶታት ድማ ካብ መርዋ፡ ሳያድ፡ ሰልቫናን ዊንታን ብምምዝጋብ 6-ብ0 ናብ ዕረፍቲ ኣምሪሐ። ኣብ ናይ ድሕሪ ዕረፍቲ፡ ሚርሽል ተከኣ ንዓኣ ሳልሰይቲ ንጋንታኣ ሻብዐይቲ ሽቶ ብምምዝጋባ ምምሕዳር 05 7-ብ0 ተዓዊታ።

እዚ ከምዝሉ ከሎ፡ ፌደረሽን ኩዕሶ መርበብ ንኣሰ ዞባ ሓጋዚ ናይ ኣውዳቕካ ምሕላፍ ጸወታ ኩዕሶ መርበብ ደቂ-ኣንስትዮ ኣካዪዱ። ኣንጥርን ሓሬናን ኣብ ዝተኻየደኦ ጸወታ፡ ሓሬና 3-ብ0 ተዓዊታ። ኣብ መንጎ ሸንጥሮዋን ኣዳልን ዝተኻየደ ጸወታ ድማ ኣዳል 3-ብ1 ሰዒራ።

በዚ መሰረት ጽባሕ፡ ሓሬናን ኣዳልን ናይ ዋንጫ ጸወታ ካካይዳ እየን።

ማእከል - ንደያኑ ኩዕሶ መርበብ ስልጠና ተዋሂቡ

ፌደረሽን ኩዕሶ መርበብ ዞባ ማእከል፡ ንደያኑ ኩዕሶ መርበብ ናይ መሐደሲ ስልጠና ሂቡ።

እዚ ንኽልተ መዓልቲ ብክለሰ ሓሳባትን ግብርን ተሰንዩ ዝተዋህበ ስልጠና፡ ነቲ ብማሕበር ኩዕሶ መርበብ ዓለም፡ ካብ 2025 ክሳዕ 2028 ከገልግል ዝተኣታተወ ሓደሽቲ ሕግታት ማእከል ዝገበረ ነይሩ።

እዚ ብኣብ ሃገራዊ ፌደረሽን ኩዕሶ መርበብ ኤርትራ ሓላፊ ዳኛት መምህር ብንያም የማነ ኣብል መኩሳን ሓበሬታን ገስጋስን ሚኒስትሪ ምክልኻል ዳኛ ልምዓት እዮብን ዝተዋህበ ስልጠና፡ ኣተሓሕዛ ነጥቢ፡ ናይ ኢድ ምልክታት፡ ዳያኑ ምስ ቅርጻን ምሕደራን መጻወቲ ሜዳ ክኽተልዎም ዘለዎም ኣገባብ ኣጸዋውታን ካልእ ሕግታትን ኣጠማቒሩ ተዋሂቡ።

ኣብዚ ስልጠና ሰለስተ ደቂ-ኣንስትዮ ዝርከባኦም 27 ሰልጠንቲ ደያኑ ተሳቲፎም ነይሮም።

ዜና ብሓጺሩ

- **ኣሰልጣኒ ብራይተን ንኣርሰናል ሕጊ ክቐበረላ ደጠልብ**

ኣሰልጣኒ ፋብያን ሃርዝለር፡ ቀደማ እቲ ሰሚ ምሸት ምስ ኣርሰናል ዘለዎም ጸወታ፡ ዋሕዚ ጸወታ ንምሕላው ክከኣል፡ ኣርሰናል ግዜ ንምጥፋእ ዝጥቀመሉ 'ታክቲክ' ንምውጋድ መሰረታዊ ለውጢ ንኽግበሩ ዝኣዝዘ ሕጊ ክቐበረሉም ሓቲቱ። ሃርዝለር፡ ብታክቲካዊ ምድንጓይ ዝጠፍእ ግዜ ክህሉ ከምዝይግባእ ብምግላጽ፡ "ዝኾኑ ሰብ ኣየስተብሃለሉን'ዩ፡ ኣርሰናል ናይ መኣዝን ቅላዕ ክረኽቡ ከለዉ ወይ መሪሕነት ኣብ ዝሕዙሉ እዋን ሓደ ሓደ ግዜ ልዕሊ ሓደ ደቒቕ የጥፍኡ" ብምባል፡ ኣብ ግዜ ናይ መኣዝንን ነጻ ቅላዕን ዳርባ ኢድን ዝጠፍእ ግዜ ንጹር ግዜ ክቐበረሉ ሓቲቱ።

- **ኣሰልጣኒ ዌስትሃም ንትራኦረ 'ጅም' ከይሰርሕ ከልኪልዎ**

ኑኖ እስፕሪቶ ሳንቶ፡ ኣጥቃዓይ ዌስትሃም ኣዳማ ትራኦረ ከቢድ ሓጺን ከየልዕል ብወግዒ ኣገዲዎ። ኣሰልጣኒ ዌስትሃም ዝኢ ውሳነ ክወስድ ዝደረኾ ቅልጣፈኡ ከመሓየሽን ካብ መጉዳእቲ ክድሕንን ብምባል ምኽንያቱ ገሊጹ። ኑኖ፡ "ወዲ 18 ዓመት መንእሰይ፡ ጥንካረኡ ንምብራኽ ሰዓታት ኣብ ጅም ክሕልፍ ኣለዎ፣ እንተ ትራኦረ ግን ብኣንጻሩ'ዩ ክኸውን ዘለዎ፡" ኢሉ። ወዲ 30 ዓመት ኣዳም ትራኦረ፡ ብኣባላት ሕክምናን ስታፍ ኣሰልጠንትን ዌስትሃም ፍሉይ ኣካላዊ ልምምድ ይወሃቦ'ሎ።

- **ደ ብሩነ ድሕሪ 128 መዓልታት ተመሊሱ**

ኣከፋፋሊ ናፖሊ ደ ብሩነ፡ ካብቲ ንነዊሕ እዋን ኣጋጢምዎ ዝጸንሐ መጉዳእቲ ብምሕዋዩ፡ ናብ ቦታ ልምምድ ተመሊሱ። ወዲ 34 ዓመት ደ ብሩነ፡ ኣብ ሰለፉ ብዘጋጠሞ መጉዳእቲ፡ ካብ 25 ጥቅምቲ 2025 ኣትሒዙ ካብ ሜዳ ርሒቑ ጸኒሑ።

- **ኣሰልጣኒ ቸልሲ ተጻወትቱ ጠባዩ ክገብሩ ኣዚዙ**

ብስነምግባር ተጻወትቱ ተሻጊሩ ዘሎ ኣሰልጣኒ ቸልሲ ሊያም ሮሰኒዮር፡ ካብ ሕጂ ኣብ ሜዳ ዝወርዱ ተጻወትቱ ምምሕያሽ ስነምግባርም ርእዩ ከም ዝመርጾም ገሊጹ። ቸልሲ ምስታ ዝሓለፈ ሰንበት ምስ ኣርሰናል ኣብ ዝተኻየደቶ ጸወታ ንፐድሮ ኔቶ ዝተወሃቦ ቀያሕ ካርድ፡ ኣብ ዓመት ስፖርት 2025-26 ኣብ ኩሉ ግጥማት ትሽዓተ ቀይሕ ካርድ ክትወስድ እንከላ፡ ኣብ ፕሪመር ሊግ ከኣ ሸውዓተ ቀይሕ ካርድ ወሲዳ ትርከብ፡ በዚ ኸኣ ኣብ ፕሪመር ሊግ፡ ኣብ ሓደ ዓመት ብሓንቲ ጋንታ ናይ ዝተወሰደ ቀይሕ ካርድ ሓደሽ ክብረ-ወሰን ሒዛ ትርከብ።

በዚ ተግባራት ግዳይ ምኽኒን ዝተጸልአ ሮሰኒዮ እምበኣር፡ ኣብ መቐየሪ ክፍሊ ናይ ጋንታኡ ናይ ተሓታትነት ባህሊ ከተኣታቱ ምኻኑ ገሊጹ፡ ንሱ፡ ኑቶም ምስ ዳኛ ጸገም ካብ ምፍጣር ዘይእደቡ ተጻወትቱ ከጥንቀቑ ብምእዛዝ፡ ናብ ሜዳ ክወርዱ ዝደልዩ እንተኾይኖም ጠባዮም ከመሓይሹ ከም ዘለዎም ሓቢሩ።

መደብ ጸወታ

ሎሚ

ፕሪመር ሊግ

ብራይተን - ኣርሰናል 10:30 ድ.ቐ
ማንሲቲ - ኖቲንግሃም 10:30 ድ.ቐ
ፉልሃም - ዌስትሃም 10:30 ድ.ቐ
ኣስቶንቪላ - ቸልሲ 10:30 ድ.ቐ
ኒውካስል - ማንዩናይትድ 11:15 ድ.ቐ

ዜና ዓለም

ሸዊት ተኽለ

"ፑቲን፡ ወጥሪ ማእከላይ ምብራቕ ንምህዳእ ክሰርሕ'ዩ" ቤት ጽሕፈት ክረምሊን

ፕረዚደንት ፈደረሽን ሩሲያ ቭላድሚር ፑቲን፡ ግጭት ኢራን እናሰፍሐ ኣብ ዝኸደሉ ዘሎ እዋን፡ ኢራን ኣብ ልዕሊ ትሕተ ቅርጺ ኑዩዊ ዞባ ማእከላይ ምብራቕ ትፍጽሞ ዘላ መጥቃዕትታት ኣብ መራሕቲ ሃገራት ዓረብ ፈጢርዎ ዘሎ ስክፍታ ንጣህራን መብርሂ ክህብ ምዃኑ፡ ቤት ጽሕፈት ክረምሊን ትማሊ ሰሉስ ገሊጹ።

ፑቲን ትማሊ ሰኑይ ምስ ኣርባዕተ መራሕቲ ሃገራት ወሽመጥ ዓረብ ብቴሌፎን ብምዝርራብ፡ ሩሲያ ምስ ኢራን ዝለዋ ስትራተጂያዊ ሽርክነት ተጠቂማ ኣብ'ቲ ዞባ ዘሎ ወጥሪ ክተህድእ ክትፍትን ምዃና ሓቢሩ።

ኣፈኛ ክረምሊን ዲሚትሪ ፔስኮቭ ብሰሉስ ንጋዜጠኛታት ኣብ ዝሃቦ መግለጺ ድማ፡ "ፑቲን ብርግጽ ኑቲ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ተኸሲቱ ዘሎ ወጥሪ ንምህዳእ ኣበርክቶ ንምግባር ኩሉ ዓይነት ጻዕሪ ክገብር'ዩ" ኢሉ።

ኢራን፡ ንመጥቃዕቲ ኣመሪካን እስራኤልን ምላሽ ንምሃብ ኣብ ሃገራት ወሽመጥ ዓረብ ኣብ ትሕተ ቅርጺ ጸዓት፡ ኣብ መጹጦ ሆርሙዝ ድማ ኣብ ልዕሊ ኑዩዊ ዝጸዓና መራኽብ መጥቃዕቲ ትፍጽም ብምህላዋ፡ ዋጋ ኑዩዊ ካብ መዓልቲ ናብ መዓልቲ ይውሰኽ ከም ዘሎ ይፍለጥ።

እስራኤል፡ ኣብ ቤት ጽሕፈት ፕረዚደንት ኢራን መጥቃዕቲ ፈጺማ

መጥቃዕቲ ኢራንን እስራኤልን ትማሊ ሰሉስ ንራብዓይ መዓልቱ ኣብ ዝቐጸለሉ፡ ኣብ ኢራን ቁጽሪ በቲ መጥቃዕቲ ናይ ዝሞቱ ሰባት 787 ከም ዝበጽሐን፡ እስራኤል ኣብ ጣህራን ኣብ ልዕሊ ዝርከብ ቤት ጽሕፈት ፕረዚደንት ኢራን መጥቃዕቲ ከም ዝፈጸመትን ተሓቢሩ።

ብዘይካ'ዚ፡ ሰራዊት እስራኤል ኣብ ልዕሊ ሊባኖስ ዘካየዶ ዘሎ መጥቃዕቲ ኣየር ብምሕያል፡ ኣብ ደቡባዊ ክፋል ናይ'ታ ሃገር ሓድሽ ናይ መሬት ወራር ጀሚሩ ምህላዉ ተገሊጹ።

ብተወሳኺ፡ ክልተ ሰብ ኣልቦ ነፈርቲ ኣብ ሪያድ - ስዑዲ ዓረብ ኣብ ዝርከብ ኤምባሲ ኣመሪካ ድሕሪ ምውቃዐን እቲ ኤምባሲ ከፊላዊ ዕንወት ከም ዘጋጠሞ፡ ሰበ ስልጣን ስዑዲ ዓረብ ሓቢሮም።

እዚ ከምዚ'ሉ እንከሎ፡ ሰራዊት ሓለዋ ሰውራ ኢራን፡ ኣብ ሰሜናዊ ዒራቕ ኣብ ዝርከብ ዒላማታት ኣመሪካ መጥቃዕቲ ከም ዝፈጸመ ሓቢሩ።

ሰራዊት ሓለዋ ሰውራ ኢራን ኣብ ዘውጽኦ መግለጺ፡ እቶም ዒላማታት፡ ናይ'ቶም ናብ ኢራን ብምእታው ኣብ ውሽጢ እታ ሃገር ስርሒታት ንምክያድ መደብ ኣለዎም ኢሉ ዝኸሰሶም ጉጅለታት ምዃኖም ኣረዲኡ።

ብዛዕባ እቲ ዝተገልጸ መጥቃዕትታት ብዘምልከት ካብ ሰበ ስልጣን ዞባ ኩርዲስታን - ዒራቕ ዝተዋህበ ቅጽበታዊ ምላሽ የለን።

ብተወሳኺ፡ ኢራን ክትጉብሮ ዝጸንሐት ሰደድ መጉዘብን ፍርያት ሕርሻን ናብ ወጻኢ ደው ከም ዘበለት፡ ኣገልግሎት ዜና 'ታስኒም' ኣመልኪቱ።

እቲ ኣገልግሎት ዜና ንመግለጺ መንግስቲ ብምጥቃስ ኣብ ዘርገሖ ሓበሬታ፡ "ኩሉ ሰደድ መጉዘብን ፍርያት ሕርሻን ክሳብ ሓድሽ ሓበሬታ ዝወሃብ ተኣጊዱ ኣሎ" ክብል ጸብጺቡ።

እስራኤልን ኣመሪካን ኣብ ኢራን - ከተማ ቁም ንዝርከብ ህንጻ ባይቶ ክኢላታት ማለት፡ ንመስርሕ ምርጫ ላዕለዋይ መንፈሳዊ መራሒ ናይ ምክትታል ሓላፍነት ዘለዎ ኣካል ዒላማ መጥቃዕቲ ከም ዝገበራ፡ ማዕከን ዜና 'መህር' ሓቢሩ።

ግጭት ኣፍጋኒስታንን ፓኪስታንን ንሻድሻይ መዓልቱ ቀጺሉ

ተልእኾ ሕቡራት ሃገራት ኣብ ኣፍጋኒስታን፡ ፓኪስታንን ኣፍጋኒስታንን ብዘካይድኦ ዘለዋ ግጭት ክሳብ ሕጂ 42 ሰላማውያን ኣፍጋናውያን ከም ዝተቐትሉ ኣብ ዝገለጸሉ ዘሎ እዋን፡ ወተሃደራት ክልቲአን ሃገራት ትማሊ ሰሉስ ኣብ ከቢ ናይ ሓባር ዶባተን ንሻድሻይ መዓልቶም ከም ዝተዋግኡ ተሓቢሩ።

እተን ኣቐዲመን ዝሓደ ዲፕሎማስያዊ ሽርክነት ከም ዝነበረን ዝፍንገረለን ሃገራት፡ ዝሓለፈ ሰሙን ፓኪስታን ኣብ ልዕሊ ዓበይቲ ከተማታት ኣፍጋኒስታን ድሕሪ ዘካየደቶ መጥቃዕቲ ኣየር ኣብ ደማዊ ጎነጺ ተጸሚደን ምህላወን ይፍለጥ።

በዚ ድማ፡ ኣብቲ ብሰንኪ መጥቃዕቲ ኣመሪካን እስራኤልን ኣብ ልዕሊ ኢራን ከቢድ ጸጥታዊ ቅልውላው ኣጋጢሙዎ ዝርከብ ዞባ ማእከላይ ምብራቕ፡ ካልእ ንዊሕ እዋን ዝቕጽል ሰፊሕ ግጭት ከይህሉ ስግኣት ኣለዓዒሉ ኣሎ።

ፓኪስታን፡ ምምሕዳር ጣሊባን ካብ መሬት ሃገሩ ተበጊሶም ኣብ ልዕሊ ፓኪስታን መጥቃዕቲ ንዝፍጽሙ ዕጡቓት የዕቁብ ኣሎ ብዝብል ክሲ፡ ንኣፍጋኒስታን ቅድሚ ሕጂ ተራእዩ ብዘይፈልጥ ተኸታታሊ መጥቃዕትታት ዒላማ ገይራታ ከም ዘላ ይሕበር።

ይኹን'ምበር፡ ጣሊባን ነቲ ብመንግስቲ ፓኪስታን ዝቐረበሉ ክሲ ነጺግዎ ኣሎ።

ሚኒስተር ዜና ፓኪስታን ብሰሉስ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ ድማ፡ ኣብ'ቲ ን20 ዓመታት ዝቐጸለ ኩናት ኣፍጋኒስታን ከም ቀንዲ መኣዘዚ ማእከል ኣመሪካ ኮይኑ ዘገልገለ - ኣብ ሰሜን ካቡል ዝርከብ መደበር ሓይሊ ኣየር 'ባግራም' ዕውት ደብዳብ ነፈርቲ ከም ዝተኻየደ ገሊጹ።

ብዘይካ'ዚ፡ ሓደ ስሙ ዘይተገልጸ ላዕለዋይ ብዓል ስልጣን ጸጥታ ፓኪስታን ኣብ ዝሃቦ ሓበሬታ፡ ፓኪስታን ጀሚራቶ ዘላ መጥቃዕቲ ኣየር፡ ኣፍጋኒስታን ነቶም መሬታ ተጠቒሞም ስግረ ዶባዊ መጥቃዕትታት ዝፍጽሙ ዘለዉ ሽበራውያን ዕጡቓት ንምግጣም ጭቡጥ ስጉምቲ ክሳብ እትወስድ ክቕጽል ምዃኑ ኣፍሊጡ።

ምናልባት ኣፍጋኒስታን ከምዚ ዓይነት ስጉምቲ እንተ ዘይወሲዳ ድማ፡ ፓኪስታን ንላዕለዋይ መራሒ ጣሊባን ዒላማ መጥቃዕቲ ክትገብሮ ከም እትኽእል ኣጠንቂቑ።

ፊሊፒንስን ደ/ኮርያን፡ ቁጠባውን ጸጥታውን ዝድምናአን ንምሕያል ተረዳዲአን

ጂኦፖለቲካዊ ዘይርጉጽነት ዓለምና እናዓበየ ኣብ ዝኸደሉ ዘሎ እዋን፡ ፕረዚደንት ፊሊፒንስ ፈርዲናንድ ማርኮስ፡ ምስ ደቡብ ኮርያዊ መዛንኡ ሊ ጃይ ሚዩንግ ተራኺቦም ቁጠባውን ጸጥታውን ርክብ ክልቲአን ሃገራት ንምዕማቕ ኣብ ዝሕግዙ ዛዕባታት ከም እተዘራረቡ ተሓቢሩ።

ክልቲኦም መራሕቲ፡ ሊ ኣብ ማኒላ - ፊሊፒንስ ወግዓዊ ዑደት ኣብ ዘካየደሉ እዋን እዩ ነቲ ርክብ ኣካይዶሞ።

ማርኮስ፡ ክልቲኦም ወገናት ኣብ ጂኦፖለቲካዊ ምዕባለታት ዓለምና እናዓበየ ንዝኸይድ ዘሎ ዘይርጉጽነት ከም ዘለልዩ ድሕሪ ምግላጽ፡ ኣብ ሕግታት ዝተመርኮሰ ኣህጉራዊ ስርዓት ምሕላው ከም ዘድሊ ኣብ ምርድዳእ ከም ዝበጽሑ ሓቢሩ።

ፊሊፒንስን ደቡብ ኮርያን ኣብ ምህናጽ መራኽብ፡ ኑክሌስያዊ ጸዓትን ኣርቲፊሻል ብልሕን ምትሕብባረን ንምሕያል ተረዳዲአን ኣለዋ።

ብተወሳኺ፡ ክልቲአን ሃገራት ኣብ ትሕተ ቅርጺ፡ ምክልኻልን ኢንዱስትሪታትን እውን ክተሓባበራ ምዃነን ሊ ገሊጹ።

ክልቲኦም መራሕቲ ኣብ ርክቦም፡ ብዛዕባ ኩነታት ማእከላይ ምብራቕ እውን ከም እተዘራረቡ ኣፍሊጦም።

ብዘይካ'ዚ፡ እተን ሃገራት ኣብ ዝተፈላለየ ዓውድታት፡ ማለት ኣብ ዲጂታላዊ ቴክኖሎጂ፡ ዕድጊ ፍሉይ መሳርሒታት ምክልኻል፡ ሕርሻ፡ ኣእምሮኣዊ ንብረት፡ ትምህርቲ ቋንቋ ወጻኢ፡ ባህልን መርመራ ፖሊስን ስምምዓት ከቲመን ኣለዋ።

ኣመሪካ ኣብ ልዕሊ ሩዋንዳ እገዳ ኣንቢራ

ኣመሪካ፡ ሩዋንዳ ኣብ ምብራቓዊ ደሞክራሲያዊት ሪፓብሊክ ኮንጎ ንዘንቀሳቐስ ዕጡቕ ተቓዋሚ ጉጅለ 'ኤም 23' ደገፍ ክትገብር ከም ዝጸንሐት ብምኽሳስ፡ ኣብ ልዕሊ ሓይልታት ምክልኻላን ኣርባዕተ ላዕለዎት ሰበ ስልጣንን ናይታ ሃገር እገዳ ከም ዘንበረት ተሓቢሩ።

ክፍሊ ግምጃ ኣመሪካ ኣብ ዘውጽኦ መግለጺ፡ ሰራዊት ሩዋንዳ ኑቲ ብጉህሰት ሰብኣዊ መሰላትን ኣብ ኮንጎ ተኸሲቱ ብዘሎ ጃምላዊ ምምዛብል ሰላማውያን ሰባትን ዝኸሰስ ኤም 23 ብንጥፈት ክድግፍ፡ ከሰልጥንን ኣብ ጎድኒ'ቲ ዕጡቕ ጉጅለ ተሰሊፉ ክቃለስን ከም ዝጸንሐ ድሕሪ ምግላጽ፡ በዚ ምኽንያት ኑቲ እገዳ ከም ዝወሰኖ ኣፍሊጡ።

እቲ ክፍሊ ወሲኹ፡ ሰራዊት ሩዋንዳ ወተሃደራትን ኣጻዋርን ናብ ምብራቓዊ ኮንጎ ብምውፋር፡ ኣብ ምምንዛዕ ወሰንቲ ከተማታትን ናይ ዕደና ከባቢታትን ብምስታፍ፡ እቲ ዕጡቕ ተቓዋሚ ጉጅለ ከካይዶ ኣብ ዝጸንሐ መጥቃዕትታት ኣበርክቶ ከም ዘለዎ ከሲሱ።

ሩዋንዳ ግን፡ ኑቲ ብኣመሪካ ዝቐረበላ ክስታት ብምንጻግ፡ እቲ እገዳ ዘይፍትሓውን በይናዊ ውሳነን ምዃኑ ኣረዲኣ።

መንግስቲ ሩዋንዳ ኣብ ዘውጽኦ መግለጺ፡ "እቶም ብዘይፍትሓዊ መንገዲ ንሓደ ወገን ጥራይ ዒላማ ዝገብሩ ስጉምትታት መስርሕ ሰላም፡ ኑቲ ክውንነት ብጌጋ ዝገልጹን ንሓቅታት ናይ'ቲ ኣብ ምብራቓዊት ደሞክራሲያዊት ሪፓብሊክ ኮንጎ ዝካየድ ዘሎ ግጭት ዝጥምዘዙን'ዩ" ኢሉ።

ተረኛ ፋርማሲ	ዕለት	ጎደና	ቁ.ስልኪ
ቤት መሸጣ መድሃኒት ኣፍሪቃ	4/3/26	ጎደና ማ.ት.ኣ -176 ቁ. 25 ፡ ከባቢ ሲነማ ዳንተ	126003

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

Sabur Printing Services